

Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.¹⁾

I medfør af § 7 a, stk. 1, §§ 13 og 16, § 19, stk. 5, §§ 67, 73, 80, 90, 92 og § 110, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. ~~1121~~1966 af ~~23. september~~juni 2018~~7, som ændret ved lov nr. 1444 af 12. december 2017~~, § 2, stk. 5, §§ 5 a-5 e, § 5 f, stk. 2, § 5 g, stk. 2, § 5 h, stk. 2 og 4-7, § 5 i, stk. 2, § 5 j, stk. 2, § 5 k, stk. 2, § 5 l, § 5 n, stk. 4, § 5 o, § 5 p, stk. 4, § 5 q, stk. 1 og 2, § 5 r, § 6, stk. 2-4, § 7, stk. 4, § 8, stk. 3-5, § 9, stk. 4, §§ 9 a, 34 a, 45, 63, § 69, stk. 1, 2 og 4, §§ 78 og 92 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018, og § 7, stk. 3, og § 21, stk. 2, i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, jf. lovbekendtgørelse nr. 996 af 25. juni 2018, fastsættes:

Kapitel 1

Undtagelser fra anvendelsesområdet for lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

§ 1. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. finder ikke anvendelse på dyrearter tilhørende andre dyreklasser end fugle (aves) og pattedyr (mammalia) eller gødning fra sådanne dyrearter.

Stk. 2. Loven finder desuden ikke anvendelse på ejendomme uden erhvervsmæssigt dyrehold og ejendomme, hvor der ikke anvendes eller opbevares husdyrgødning i mængder svarende til et erhvervsmæssigt dyrehold, bortset fra jordbrugsvirksomheder.

Stk. 3. Loven finder endvidere ikke anvendelse på:

- 1) Zoologiske haver og dyreparker omfattet af bekendtgørelse om zoologiske haver m.v.
- 2) Cirkusser, forlystelsesparker og lignende virksomheder, der som led i deres virksomhed fremviser levende dyr, som optræder for et publikum, omfattet af bekendtgørelse om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv.
- 3) Samlesteder og eksportisolationsstalde omfattet af bekendtgørelse om omsætning af husdyr via samlesteder og eksportisolationsstalde.
- 4) Karantænefaciliteter omfattet af bekendtgørelse om ikke-kommerciel flytning af selskabsdyr, ind- og udførsel af visse dyr samt godkendelse af og tilsyn og kontrol med karantæner.
- 5) Stalde til dyrehold omfattet af lov om dyreforsøg.
- 6) Butikker med almindelig dyrehandel omfattet af bekendtgørelse om erhvervsmæssig handel med dyr.
- 7) Dyrehold på politigårde.
- 8) Dyrehospitaler.

Stk. 4. Kapitel 3 og 4 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. finder endvidere ikke anvendelse på dyrearterne hunde og katte.

Kapitel 2

Bekendtgørelsens anvendelsesområde, definitioner m.v.

§ 2. Denne bekendtgørelse finder anvendelse på ejendomme med erhvervsmæssigt dyrehold og på ejendomme uden erhvervsmæssigt dyrehold, hvis der på ejendommen anvendes eller opbevares husdyrgødning svarende til produktionen fra et erhvervsmæssigt dyrehold.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder endvidere anvendelse på jordbrugsvirksomheder, uanset om de er omfattet af stk. 1.

Stk. 3. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på dyrehold m.v., der er nævnt i § 1, stk. 3.

Stk. 4. Reglerne i bekendtgørelsen finder endvidere ikke anvendelse, i det omfang de strider mod bestemmelser eller afgørelser truffet i medfør heraf om forebyggelse og bekæmpelse af husdyrsygdomme, zoonoser eller planteskadegørere i anden lovgivning.

Stk. 5. Reglerne om anvendelse af affald i denne bekendtgørelse finder tilsvarende anvendelse for andre organiske gødningstyper end husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand og affald, medmindre andet fremgår.

§ 3. Reglerne i denne bekendtgørelse er ikke til hinder for, at kommunalbestyrelsen i godkendelser efter kapitel 5 i lov om miljøbeskyttelse og godkendelser og tilladelser efter §§ 16 a og 16 b i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. fastsætter vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Stk. 2. Reglerne i bekendtgørelsen er endvidere ikke til hinder for, at kommunalbestyrelsen meddeler påbud, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler, herunder påbud i forbindelse med revurderinger efter kapitel 5 i lov om miljøbeskyttelse og efter kapitel 4 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

§ 4. I bekendtgørelsen forstås ved:

- 1) Husdyrgødning: Følgende typer af gødning, herunder i afgasset eller forarbejdet form:
  - a) Fast husdyrgødning.
  - b) Flydende husdyrgødning.
  - c) Mave- og tarmindeholdet fra slagtede husdyr.
  - d) Bundfald.
  - e) Blandinger af a-d.

- f) Blandinger af a-e med andre stoffer, produkter og materialer.
- 2) Fast husdyrgødning: Faste ekskrementer, blandinger af faste ekskrementer med strøelse, herunder dybstrøelse og husdyrgødningsbaseret kompost, forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent på 12 eller derover, samt blandinger af førnævnte.
- 3) Dybstrøelse: En gødningsmåtte, hvor udskilt urin og vandspild opsuges, ved at der løbende tilføres halm eller andet tørstof.
- 4) Husdyrgødningsbaseret kompost: Dybstrøelse, som har gennemgået en komposteringsproces i stalden m.v. eller på en møddingplads.
- 5) Flydende husdyrgødning: Ajle, møddingsaft, gylle, herunder i afgasset form, forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent under 12 og et kvælstofindhold over 0,3 kg N pr. ton, blandinger af disse og blandinger af førnævnte med andre stoffer, produkter og materialer, herunder i afgasset form, medmindre blandingen er restvand.
- 6) Ajle: Urin, separeret fra faste ekskrementer og eventuel strøelse.
- 7) Gylle: Blanding af faste ekskrementer og urin samt eventuel strøelse.
- 8) Møddingsaft: Væske, der løber fra fast husdyrgødning eller bundfald under opbevaringen på møddingen, og det regnvand, der falder på møddingpladsen.
- 9) Forarbejdet husdyrgødning: Produkter fra et forarbejdningsanlæg, dog ikke afgasset biomasse, der ikke efter forarbejdningsanlæggets behandling forarbejdes yderligere.
- 10) Bundfald: Sedimenteret husdyrgødning i beholdere med flydende husdyrgødning, som ikke længere kan omrøres i beholderen.
- 11) Afgasset biomasse: Tilbageværende materiale efter produktion af biogas, hvor en eller flere af følgende udnyttes: Husdyrgødning, vegetabilsk biomasse og affald.
- 12) Vegetabilsk biomasse: Organisk stof dannet ved planter fotosyntese. Undtaget herfra er vegetabilsk biomasse, der er klassificeret eller klassificeres som affald.
- 13) Afgasset vegetabilsk biomasse: Tilbageværende materiale efter produktion af biogas, hvor der udnyttes vegetabilsk biomasse, samt blandinger af dette med andre stoffer, produkter og materialer, medmindre blandingen er husdyrgødning.
- 14) Handelsgødning: Uorganiske gødninger og urea, der indeholder hovednæringsstofferne N eller P.
- 15) Affald: Stoffer, produkter og materialer, der er optaget på bilag 1 til bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål eller tilladt anvendt til jordbrugsformål efter § 19, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.
- 16) Fast affald: Affald, der bevarer sin form ved placering i en stak eller bunke og således ikke flyder ud.
- 17) Flydende affald: Affald, der er pumpbart og flyder ud, hvis det placeres i en stak eller bunke.
- 18) Ensilagesaft: Væske, der løber fra ensilage, herunder sukkerroeffald og lignende, under opbevaringen bortset fra væske, der betragtes som restvand.
- 19) Restvand: Følgende typer af væsker, hvor kvælstofindholdet i væsken er på 0,3 kg N pr. ton eller derunder:
- a) Malkerumsvand.
  - b) Vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift.
  - c) Produkter fra forarbejdningsanlæg med en tørstofprocent under 12.
  - d) Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage.
  - e) Væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage.
  - f) Vand fra vask af fjerkræstalde.
- 20) Rodfrugtvaskevand: Affald, der består af vand fra vask af rodfrugter, vand fra transport af hele rodfrugter og vand fra renholdelsesopgaver, hvor der udelukkende er anvendt NaOH (base) og syre.
- 21) Grønsaft: Affald, der består af pressesaft, som fremkommer ved presning af græs og lucerne i produktionen af enten grønpiller eller grønhø.
- 22) Erhvervsmæssigt dyrehold: Et dyrehold, som i henhold til bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter anses for erhvervsmæssigt.
- 23) En bedrift: En driftsenhed, der anvendes til landbrug, skovbrug, gartneri, frugtplantage, planteskole eller lignende virksomhed. Driftsenheden kan omfatte både ejede og forpagtede arealer. Driftsenhedens arealer kan være med eller uden landbrugspligt efter reglerne i lov om landbrugsejendomme.
- ~~24) Deltagelse i en produktionsmæssig sammenhæng: En bedrift, der har indgået en skriftlig aftale med en eller flere bedrifter med kvæg, får eller geder om, at hovedparten af afgrøderne fra bedriftens arealer afgives til og anvendes på disse bedrifter med kvæg, får eller geder.~~
- 24) Forarbejdningsanlæg: Et anlæg, der modtager husdyrgødning fra en eller flere husdyrproducenter, og som ved en teknisk forarbejdning af husdyrgødningen skaber produkter, der er forskellige fra det materiale, der tilføres anlægget med hensyn til tørstofindhold, sammensætning og koncentration af gødningsstoffer, og som ikke er et forbrændingsanlæg eller brændingsanlæg.
- 25) Forbrændingsanlæg: Anlæg godkendt efter bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, der kan forbrænde affald i henhold til reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om anlæg, der forbrænder affald.
- 26) Brændingsanlæg: Et anlæg, der er godkendt efter artikel 24, stk. 1, litra d), i forordningen om animalske biprodukter (EF) nr. 1069/2009 for så vidt angår brænding af husdyrgødning som brændsel i anlægget.
- 27) Biogasanlæg: Et anlæg, der ud fra husdyrgødning, affald, vegetabilsk biomasse eller blandinger heraf, producerer biogas med afgasset biomasse som restprodukt.
- 28) Fælles biogasanlæg: Et biogasanlæg, der ikke drives under samme CVR-nummer som en jordbrugsvirksomhed.

- 2930)** Opsamlingsanlæg: Anlæg, der er placeret i tilknytning til staldanlæg, herunder til gødningsrender på pelsdyrfarme, hvor husdyrgødningen midlertidigt opsamles, som ikke er indrettet til opsamling af gødning direkte under arealer med dyr eller med omrørebrønde i ringkanaler. Fortanke til flydende husdyrgødning er en del af opsamlingsanlægget.
- 301)** Overdækning: Fast overdækning, tæt overdækning eller anvendelse af en teknologi, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, jf. § 2, nr. 6, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, som en teknologi, der kan erstatte fast overdækning eller tæt overdækning.
- 312)** Fast overdækning: Flydedug, teltoverdækning eller lignende.
- 323)** Tæt overdækning: En tæt overdækning af et naturligt flydelag, halm, letklinker eller lignende.
- 334)** Risikoområde: Områder, hvor terrænet skrånede med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod åbne vandløb eller søer med et areal større end 100 m².
- 345)** Terræændring: Terræændring, der mindst kan tilbageholde 25 m³ flydende husdyrgødning.
- 356)** Beholderbarriere: Barriere, eventuelt i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn.
- 367)** Alarmsystem: System, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen til opbevaring af flydende husdyrgødning og meddele dette elektronisk til den ansvarlige for driften.
- 378)** Søens eller vandløbets øverste kant: Overgangen mellem det skrånende terræn mod søen eller vandløbet til det flade terræn. Hvor der ikke er en identificerbar overgang mellem det skrånende terræn mod søen eller vandløbet til det flade terræn, anses søens eller vandløbets øverste kant for at være overgangen mellem bevoksning af vand- og sumplanter og egentlige landplanter.
- 389)** Vandmættet jord: Jord, hvor der kan samle sig frit vand i revner og sprækker selv flere timer efter nedbør.
- 3940)** Oversvømmet jord: Jord, der er dækket af blankt vand.
- 401)** Frossen bar jord: Bar jord, hvor det pga. frost ikke er muligt at nedbringe husdyrgødning. Overfladisk nattefrost betragtes ikke som frossen jord, hvis jorden optøes i løbet af dagen.
- 412)** Frossen bevokset jord: Bevokset jord er frossen, indtil den er optøet i hele pløjelagets dybde (mindst 15 cm). Overfladisk nattefrost betragtes ikke som frossen jord, hvis jorden optøes i løbet af dagen.
- 423)** Snedækket jord: En mark, hvor mere end 90 pct. er dækket af mere end 0,5 cm sne.
- 434)** Vintersæd: Vinterhvede, vinterbyg, vinterrug eller tritcale.
- 445)** Register for Gødningsregnskab: Det register, der er etableret i medfør af § 2, stk. 1, i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.
- 456)** JB-nr.: Jordbundstypenummer som beskrevet i den officielle klassificering af jord i Danmark.
- 467)** Husdyrefterafgrødekrav: Krav om etablering af husdyrefterafgrøder i medfør af § 37, stk. 1, jf. bilag 3.
- 478)** Overskud af husdyrefterafgrøder: Arealer med husdyrefterafgrøder og alternativer til husdyrefterafgrøder, som en jordbrugsvirksomhed har etableret i planperioden ud over det areal, der skal til for at opfylde planperiodens husdyrefterafgrødekrav.
- 489)** Jordbrugsvirksomhedens efterafgrødegrundareal: Det samlede areal, som jordbrugsvirksomheden i planperioden for egen regning og risiko dyrker med de afgrøder, der fremgår af bilag 1 i bekendtgørelse nr. 1649 af 18. december 2017 om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag eller senere bilag, der måtte afløse det nævnte bilag. Efterafgrødegrundarealet opgøres på baggrund af den markplanlægning, jordbrugsvirksomheden skal foretage i planperioden, jf. § 16 i bekendtgørelse nr. 1649 af 18. december 2017 om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag eller senere bestemmelser, der måtte afløse de nævnte bestemmelser.

Kapitel 3

Placering af anlæg m.v.

§ 5. Etablering af husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg samt udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt

- 1) i et eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder, eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Stk. 2. Etablering, udvidelse og ændring af pelsdyrhaller, gødningsrender og opsamlingsanlæg for husdyrgødning til brug for hold af kødædende pelsdyr, jf. stk. 1, er desuden ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 300 m til de i stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte områder, dog 200 m hvis produktionsarealet på ejendommen til produktion af kødædende pelsdyr er mindre end 9.400 m².
- 2) 200 m til en nabobeboelse, der er ejet af en anden end den ansvarlige for driften, dog 100 m hvis produktionsarealet på ejendommen til produktion af kødædende pelsdyr er mindre end 9.400 m².

Stk. 3. Etablering, udvidelse og ændring af hundehold med 5 eller flere hunde over 18 uger, herunder hundekenneler og hundepensioner, er ikke tilladt inden for de i stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte områder og inden for følgende afstande:

- 1) 200 m fra de i stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte områder, dog 300 m for hundepensioner.
- 2) 100 m fra en nabobeboelse, dog 200 m for hundepensioner.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra kravene i stk. 1 til anlæg til brug for rideskoler og hestepensioner samt hestehold til vognkørsel som led i museumsaktiviteter m.v., jf. dog § 9, stk. 1, i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning

m.v., for så vidt angår anlæg på husdyrbrug. Kommunalbestyrelsen kan ved meddelelse af dispensation stille vilkår om placering, indretning og drift af anlæggene.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra afstandskravet til nabobeboelse i stk. 1, nr. 4, for så vidt angår læskure, hvis ejeren af den eller de pågældende nabobeboelser skriftligt samtykker hertil. Kommunalbestyrelsen kan ved meddelelse af dispensation stille vilkår om placering, indretning og drift af anlæggene.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra de skærpede afstandskrav i stk. 2, nr. 1, for områder, der ved lokalplan er udlagt til pelsdyrformål. Kommunalbestyrelsen kan endvidere dispensere fra de skærpede afstandskrav i stk. 2, nr. 2, for så vidt angår nabobeboelse på ejendomme med landbrugspligt, hvis ejeren af den eller de pågældende nabobeboelser skriftligt samtykker hertil. Kommunalbestyrelsen kan ved meddelelse af dispensation stille vilkår om placering, indretning og drift af anlæggene.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra afstandskravene i stk. 3, nr. 1 og 2, hvis overholdelse ikke er mulig, og fastsætte vilkår til indretning og drift, som sikrer, at der ikke opstår nærliggende risiko for forurening eller væsentlige gener.

§ 6. Etablering af husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg og -oplag samt udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², jf. dog stk. 2.
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Stk. 2. Ved etablering af opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

Stk. 3. Afstandskravet i stk. 1, nr. 3, gælder ikke for dræn mellem pelsdyrhaller til kødædende pelsdyr, når kommunalbestyrelsen har meddelt tilladelse til afledning af spildevand, jf. § 72, stk. 4. Afstandskravet i stk. 1, nr. 3, for så vidt angår dræn gælder desuden ikke for ikke fast placerede husdyranlæg, herunder læskure og hytter.

Stk. 4. Afstandskravet i stk. 1, nr. 6, gælder ikke for ensilageoplag, ensilageopbevaringsanlæg, lukkede beholdere til husdyrgødning og beholdere til restvand.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra afstandskravene i stk. 1 og 2, hvis overholdelse ikke er mulig, jf. dog § 9, stk. 3, i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., for så vidt angår anlæg på husdyrbrug. Kommunalbestyrelsen skal ved meddelelse af dispensation fastsætte vilkår til indretning og drift, som sikrer, at der ikke opstår nærliggende risiko for forurening eller væsentlige gener.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan påbyde, at anlægget eller oplaget placeres mere hensigtsmæssigt, hvis afstandskravene i stk. 1 og 2 ikke vil sikre tilstrækkeligt mod forurening eller væsentlige gener, jf. dog § 9, stk. 2, i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., for så vidt angår anlæg på husdyrbrug.

§ 7. Folde med dyr må ikke etableres, udvides eller ændres i de områder og inden for de afstande, der er nævnt i § 5, stk. 1, nr. 1-3. Ved etablering, udvidelse og ændring af folde til svin, hvor der er mere end 15 svin fra 35 kg pr. mark, skal der desuden være 100 m til de beboelser, der er nævnt i § 5, stk. 1, nr. 4, medmindre folden placeres således, at der er mere end 50 m til nærmeste naboskel. Afstandene måles fra foldens kant.

Stk. 2. Fodertrug, vandtrug og lignende må ikke placeres inden for de i § 5, stk. 1, nr. 1-4, nævnte områder og afstande.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra kravene i stk. 1 og 2. For så vidt angår afstandskrav til nabobeboelse i stk. 1, 2. pkt., og stk. 2 kan kommunalbestyrelsen kun dispensere, hvis den eller de pågældende naboer skriftligt samtykker hertil. Kommunalbestyrelsen kan ved meddelelse af dispensation stille vilkår.

§ 8. Husdyranlæg, der ikke er omfattet af krav om godkendelse eller tilladelse efter §§ 16 a og 16 b i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. eller anmeldelse efter afsnit IV i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, herunder stalde, læskure, hytter m.v., må ikke etableres, udvides eller ændres i eller nærmere end 50 m fra kategori 1- og 2-natur, jf. § 2, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, dog mindst 25 m hvis anlægget er højst 25 m² i grundplan.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra kravene i stk. 1, såfremt anlægget er nødvendigt for at sikre pleje af naturarealet og hensynet til pleje af naturarealet anses for vigtigere for naturens tilstand end hensynet til at begrænse ammoniakemissionen fra anlægget. Kommunalbestyrelsen kan ved meddelelse af dispensation stille vilkår om placering, indretning og drift af anlæggene.

Kapitel 4

Indretning af stalde m.v.

§ 9. Husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., skal være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende arealer, hvor der er en høj koncentration af dyr, og hvor næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Stk. 2. Et anlæg m.v. omfattet af stk. 1 skal have fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber. Anlægget m.v. skal endvidere indrettes med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand efter reglerne i §§ 24 og 25.

Stk. 3. Husdyrgødning fra et anlæg m.v. omfattet af stk. 1 skal

- 1) føres til opsamlingsanlæg,
- 2) føres til opbevaringsanlæg eller anden opbevaring for fast husdyrgødning, jf. kapitel 6,
- 3) føres til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning, jf. kapitel 8,
- 4) udbringes direkte på arealer omfattet af § 29, eller
- 5) afgives efter reglerne i § 48.

Stk. 4. Fortanke skal have fast overdækning.

Stk. 5. Fast husdyrgødning må maksimalt opbevares 1 dag i opsamlingsanlæg.

Stk. 6. Der må ikke tilbageføres fast husdyrgødning fra opbevaringsanlæg m.v. omfattet af stk. 3, nr. 2, til opsamlingsanlæg eller anlæg m.v. omfattet af stk. 1.

Stk. 7. Stk. 2 og 5 gælder ikke for anlæg m.v. til kødædende pelsdyr.

§ 10. Ikke fast placerede husdyranlæg må højst være placeret det samme sted i 12 måneder ad gangen. Anlæggene må ikke placeres samme sted eller inden for en radius af 25 m fra samme placering, før der er forløbet 5 år, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ikke fast placerede husdyranlæg, der højst er placeret det samme sted i 9 uger ad gangen, må ikke placeres samme sted, før der er forløbet 1 år.

Stk. 3. Den ansvarlige for driften skal føre årlig optegnelse over placeringen af anlæg omfattet af stk. 1. Optegnelserne skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol.

Kapitel 5

Kapacitet af gødningsopbevaringsanlæg m.v.

§ 11. For ejendomme, der har et dyrehold eller som oplagrer husdyrgødning eller afgasset vegetabilsk biomasse, skal opbevaringsanlæg til husdyrgødning eller afgasset vegetabilsk biomasse have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i kapitel 11 og 13 og til, at udnyttelsen af næringsstofferne i husdyrgødningen og den afgassede vegetabiliske biomasse opfylder kravene i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning skal dog mindst have en kapacitet svarende til 6 måneders tilførsel, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet efter stk. 1 vil for husdyrgødning normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel, dog normalt mindst 7 måneders tilførsel for kvægbrug, hvor mindst 2/3 af den producerede mængde kvælstof i husdyrgødningen stammer fra kvæg, og hvor dyrene går ude i sommerhalvåret.

Stk. 3. Tilførslen opgøres som den mængde husdyrgødning, der produceres i det givne tidsrum, beregnet ud fra, at dyrene er på stald, samt hvad der i øvrigt tilledes anlægget, herunder restvand og ensilagesaft. Ved opgørelsen kan fast husdyrgødning, der opbevares efter reglerne i § 13, stk. 3, og § 15 dog fraregnes. Såfremt der foreligger specielle forhold, eksempelvis hvor kødkvæg går ude en stor del af året, skal opbevaringskapaciteten minimum svare til den periode, hvor dyrene er på stald.

Stk. 4. Anlæg, der udelukkende anvendes til opbevaring af ensilagesaft og restvand, skal have tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at udbringning kan ske miljømæssigt forsvarligt.

Stk. 5. Kravet i stk. 1 om opbevaringskapacitet kan opfyldes ved, at der foreligger skriftlige aftaler om levering af husdyrgødning eller afgasset vegetabilsk biomasse til opbevaring på anden ejendom eller levering til fælles biogasanlæg, forarbejdningsanlæg eller gødningsopbevaringsanlæg. Sådanne opbevaringsaftaler skal have en varighed af mindst 5 år. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere krav til aftalernes udformning.

§ 12. Såfremt der foretages ændringer, som har indflydelse på kapaciteten, jf. § 11, skal den ansvarlige for driften udarbejde en opgørelse over den nye samlede opbevaringskapacitet. Opgørelsen og kopi af opbevaringsaftaler efter § 11, stk. 5, skal opbevares og kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol.

Kapitel 6

Opbevaring af fast husdyrgødning og bundfald

§ 13. Oplagring af fast husdyrgødning eller bundfald må kun ske

- 1) på møddinger, der er indrettet i overensstemmelse med § 14,
- 2) i lukkede containere, der er placeret på befæstet areal med en tæthed, som angivet i § 14, stk. 3, og med afløb til en møddingsaftbeholder eller lignende, eller
- 3) efter reglerne for flydende husdyrgødning i kapitel 8.

Stk. 2. Oplag af husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter reglerne i § 15.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra kravene i stk. 1 til opbevaring af fast husdyrgødning i en markmødding, hvis der er tale om en landbrugsejendom i en landsby, og ansøgeren godtgør, at det ikke er muligt at opnå en

miljømæssig tilfredsstillende opbevaring efter stk. 1 i tilknytning til staldene m.v. Dispensationen skal indeholde vilkår for placering, indretning og drift af markmøddingen, der sikrer, at der ikke opstår risiko for forurening af grundvandet, og at der ikke kan ske afløb til vandløb (herunder dræn), søer større end 100 m² og kystvande.

Stk. 4. Markmøddinger, jf. stk. 3, skal overholde afstandskravene i § 6, stk. 1.

§ 14. Møddinger, jf. § 13, stk. 1, nr. 1, skal indrettes således, at overfladevand fra omliggende arealer og tage ikke kan løbe ind på møddingarealet. Møddingsaft skal bortledes gennem dertil indrettede afløb efter reglerne i §§ 24 og 26.

Stk. 2. Møddingens sidebegrænsning skal som minimum bestå af en 1 m høj mur eller en 2 m bred randbelægning. Randbelægning og belægning ved indkørsel i møddingen skal som minimum have 3 pct. fald mod afløb. Møddingbund skal som minimum have 1 pct. fald mod afløb.

Stk. 3. Møddingbund og sidebegrænsning skal være udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og skal udføres således, at de kan modstå påvirkningerne fra køretøjer og redskaber ved fyldning og tømning og fra den oplagrede gødning.

§ 15. Oplag af husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct., jf. § 13, stk. 2, må ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand og må ikke etableres inden for de afstande, der er nævnt i § 6, stk. 1.

Stk. 2. Oplaget må ikke etableres i kategori 1- og 2-natur eller inden for de afstande, der er nævnt i nr. 1 og 2, eller udvides eller ændres på en måde, der medfører overskridelse af følgende afstandskrav:

1) Mindst 50 m fra kategori 1- og 2-natur, jf. § 2, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, hvis oplaget alene indeholder gødning fra kødædende pelsdyr, heste samt kvæg, får, geder eller andre drøvtyggere. Kravet er dog mindst 25 m, hvis oplaget har et grundareal på højst 100 m².

2) Mindst 175 m fra kategori 1- og 2-natur, jf. § 2, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, hvis oplaget indeholder andre typer husdyrgødning end nævnt i nr. 1, herunder gødning fra svin og fjerkræ. Kravet er dog mindst 100 m, hvis oplaget har et grundareal på højst 100 m², og mindst 70 m, hvis oplaget har et grundareal på højst 50 m².

Stk. 3. Flere oplag, der placeres på samme mark, anses for ét oplag i relation til grundarealets størrelse efter stk. 2. Et oplag anses for etableret fra det tidspunkt, hvor den første husdyrgødningsbaserede kompost placeres på den pågældende mark i den pågældende planperiode.

Stk. 4. Oplaget må højst være placeret samme sted i 12 måneder ad gangen, og der må ikke etableres et oplag samme sted, før der er forløbet 5 år.

Stk. 5. Den ansvarlige for driften skal føre årlig optegnelse over oplaget, herunder oplysninger om oplagingsperiode og oplagets placering. Optegnelserne skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol.

§ 16. Møddinger, jf. § 13, stk. 1, nr. 1, markmøddinger, jf. § 13, stk. 3, og oplag af husdyrgødningsbaseret kompost, jf. § 13, stk. 2, skal overdækkes med et tætsluttende og vandtæt materiale straks efter udlægning, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Kravet i stk. 1 gælder ikke for møddinger med daglig tilførsel i forbindelse med traditionelle staldsystemer baseret på fast staldgødning og ajle og evt. med udlægning i en gødningskegle.

Stk. 3. Kravet i stk. 1 gælder ikke for midlertidige oplag af husdyrgødningsbaseret kompost (op til 1 uge) i forbindelse med udbringning.

Kapitel 7

Opbevaring af ensilage og ludning af halm

§ 17. Saftgivende ensilage, herunder ensilage af roetop, roeffald og ikke-forvejret græs, skal opbevares i et ensilageopbevaringsanlæg.

Stk. 2. Ikke-saftgivende ensilage skal opbevares i enten et ensilageopbevaringsanlæg eller, indpakket i vandtæt materiale (uåbnede wrapballer) eller på markarealer, hvor næringsstofferne fra ensilagerester og lignende kan optages af de efterfølgende afgrøder, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Åbnede wrapballer må uanset stk. 2 midlertidigt henligge uden for ensilageopbevaringsanlæg og markarealer, hvor næringsstofferne fra ensilagerester og lignende kan optages af de efterfølgende afgrøder, mens de er i anvendelse, når følgende betingelser er opfyldt:

- 1) De åbnede wrapballer skal opbevares på en måde, hvor der ikke er fare for afstrømning af ensilagesaft til vandløb (herunder dræn), søer større end 100 m² og kystvande.
- 2) Ensilagerester på arealet skal fjernes efter anvendelse af de enkelte wrapballer.
- 3) Opsamlende ensilagerester skal opbevares som anden ensilage, jf. stk. 1 og 2, eller fast husdyrgødning, jf. § 13.

§ 18. Ensilageopbevaringsanlæg skal indrettes således, at overfladevand fra omliggende arealer og tage ikke kan løbe ind på ensilagepladsen. Ensilagesaft skal bortledes gennem dertil indrettede afløb, jf. kapitel 9.

Stk. 2. Ensilageopbevaringsanlæggets sidebegrænsning skal som minimum bestå af en 1 m høj mur eller en 2 m bred randbelægning. De 2 m randbelægning skal som minimum have 3 pct. fald mod afløb, jf. dog § 26, stk. 3. Ensilageopbevaringsanlæggets bund skal som minimum have 1 pct. fald mod afløb.

Stk. 3. Ensilageopbevaringsanlæggets bund og sidebegrænsning skal være udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og skal udføres således, at de kan modstå påvirkningerne fra køretøjer og redskaber ved fyldning og tømning og fra den oplagrede ensilage.

§ 19. Der må ikke anvendes ammoniak til ludning af halm, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Der må anvendes ammoniak til ludning af halm i kommuner, der helt eller hovedsageligt er beliggende inden for en af Danmarks Meteorologiske Institut (DMI) afgrænset region, når der i uge 31-33, uge 32-34, uge 33-35, uge 34-36 eller uge 35-37 har været mere end 14 nedbørsdøgn, hvor døgnnedbøren har været større end eller lig med 0,1 mm nedbør i den pågældende region ifølge opgørelser og definitioner fra DMI. Miljøstyrelsen annoncerer på styrelsens hjemmeside www.mst.dk, hvilke kommuner der det pågældende år er omfattet af 1. pkt.

Stk. 3. I perioden fra den 1. september 2018 til den 31. december 2018 må der anvendes ammoniak til ludning af halm.

Stk. 4. I perioden fra den 1. september 2018 til den 31. december 2018 må ludning af halm med ammoniak efter stk. 2 og 3 ikke foretages i eller nærmere end 300 m fra kategori 1- og 2-natur, jf. § 2, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kapitel 8

Opbevaring af flydende husdyrgødning samt ensilagesaft, afgasset vegetabilsk biomasse og restvand

§ 20. Beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft, afgasset vegetabilsk biomasse og restvand skal være udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt. Beholderne skal dimensioneres i forhold til kapaciteten, således at de kan modstå påvirkning, herunder fra omrøring, overdækning og tømning.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden skal meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger eller eventuelt nedlægge forbud mod drift af anlægget, såfremt tilsynsmyndigheden konstaterer nærliggende risiko for sprængning eller lignende af en beholder.

Stk. 3. Tilsynsmyndigheden kan påbyde særlige foranstaltninger, såfremt en af de i stk. 1 nævnte beholdere er anbragt således, at driftsforstyrrelser eller uheld kan medføre alvorlige skader på vandindvindingsanlæg, åbne vandløb, søer over 100 m² og kystvande.

§ 21. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, der er beliggende i et risikoområde eller beliggende 100 m eller nærmere til søer større end 100 m², der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, eller åbne vandløb, skal være udstyret med et alarmsystem, jf. dog stk. 7.

Stk. 2. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, der er beliggende i et risikoområde og nærmere end 100 m til åbne vandløb eller søer større end 100 m², skal senest den 1. oktober 2013 være udstyret med en beholderbarriere, medmindre beholderen afvikles, og kommunalbestyrelsen senest den 1. oktober 2013 har modtaget en afviklingsplan for beholderen fra den ansvarlige for driften, jf. stk. 5 og 6.

Stk. 3. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, der er beliggende i et risikoområde og mere end 100 m fra åbne vandløb eller søer større end 100 m², skal være udstyret med en terrænnændring.

Stk. 4. Beholderbarrierer, jf. stk. 2, skal opfylde betingelserne i bilag 1.

Stk. 5. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning etableret i henhold til en anmeldelse, tilladelse eller godkendelse meddelt før den 15. februar 2011 og omfattet af stk. 2, skal senest være afviklet, når beholderen er 20 år gammel, medmindre der opføres beholderbarrierer.

Stk. 6. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning omfattet af den 8-årige retsbeskyttelse, jf. § 43 a, stk. 1 og 2, jf. § 40, stk. 1, i lov om husdyrbrug og om anvendelse af gødning m.v., skal uanset stk. 5, tidligst være afviklet ved udløbet af retsbeskyttelsesperioden, jf. dog samme lovs § 43 a, stk. 1 og 3, jf. § 40, stk. 2.

Stk. 7. Kravet om alarmsystem i stk. 1 gælder ikke, når følgende betingelser er opfyldt:

1) Beholderen er ikke beliggende i et risikoområde.

2) Inden for 100 m fra beholderen ligger der ingen søer større end 100 m², der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, hvis øverste kant er beliggende i samme eller lavere niveau end beholderens laveste terrænkote, eller åbne vandløb, hvis øverste kant er beliggende i samme eller lavere niveau end beholderens laveste terrænkote.

§ 22. Beholdere for flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse skal være forsynet med overdækning, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Beholdere for flydende husdyrgødning, der ligger mindre end 300 m til nabobeboelse, skal være forsynet med fast overdækning eller tæt overdækning, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Beholdere for flydende husdyrgødning fra svin og kødædende pelsdyr, der ligger mindre end 300 m fra nabobeboelse på etableringstidspunktet, skal være forsynet med fast overdækning, medmindre de er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller etableret i henhold til en godkendelse, tilladelse eller anmeldelse meddelt før den 1. januar 2007.

Stk. 4. Beholdere for flydende husdyrgødning, der på etableringstidspunktet ligger i eller mindre end 300 m fra et kategori 1- eller 2-naturområde, jf. § 2, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse om godkendelse eller tilladelse m.v. af husdyrbrug skal være forsynet med fast overdækning, medmindre der anvendes en teknologi, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, jf. § 2, nr. 6, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, som en teknologi, der kan erstatte fast overdækning. Kravet gælder dog ikke for beholdere for flydende husdyrgødning, der er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller etableret i henhold til en godkendelse, tilladelse eller anmeldelse meddelt før den 1. januar 2007.

Stk. 5. Den ansvarlige for driften skal som led i en egenkontrolordning løbende og regelmæssigt føre optegnelser i logbogen, der kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside, www.mst.dk, til dokumentation for, at overdækningen er tæt, eller at teknologien, der kan erstatte fast overdækning eller tæt overdækning, anvendes korrekt, jf. dog stk. 6. Miljøstyrelsen offentliggør en skabelon for logbogen på styrelsens hjemmeside www.mst.dk. For beholdere forsynet med tæt overdækning skal den ansvarlige for driften mindst én gang om måneden føre optegnelser i logbogen, herunder om tilstanden og tætheden af overdækningen.

Stk. 6. I følgende tilfælde stilles der ikke krav om førelse af logbog:

- 1) For ejendomme med beholdere med en samlet gylleoverflade på op til og med 75 m².
- 2) For beholdere forsynet med fast overdækning.
- 3) Ved anvendelse af en teknologi, hvor automatisk logning kan erstatte den manuelle førelse af logbog, og som er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside, www.mst.dk.

Stk. 7. Hvis tilsynsmyndigheden ved to tilsyn inden for 3 år konstaterer, at en tæt overdækning eller anvendelsen af en teknologi, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, jf. § 2, nr. 6, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, som en teknologi, der kan erstatte fast overdækning eller tæt overdækning, er mangelfuld, skal tilsynsmyndigheden påbyde den ansvarlige for forholdet at etablere fast overdækning, jf. dog stk. 8. Ved det første tilsyn, hvor tilsynsmyndigheden konstaterer, at overdækningen er mangelfuld, skal tilsynsmyndigheden skriftligt indskærpe pligten til at overholde overdækningskravene og oplyse om retsvirkningerne af en manglende overholdelse, jf. 1. pkt. Tilsynsmyndigheden skal i indskærpelsen fastsætte en rimelig frist til at lovliggøre den mangelfulde overdækning.

Stk. 8. Tilsynsmyndigheden kan i særlige tilfælde, herunder hvis overtrædelsen af stk. 7 er undskyldelig, efter en konkret vurdering undlade at stille krav om fast overdækning.

§ 23. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning med tæt overdækning, hvortil der pumpes, skal have dykket indløb, der er sikret mod tilbageløb. Andre fyldningssystemer skal udføres, således at flydelaget ikke brydes.

Stk. 2. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning må ikke være udstyret med spjæld eller lignende forbindelse til fortank, hvis beholderens højeste niveau er højere end fortankens højeste niveau.

Stk. 3. Pumperør monteret på åbne gyllebeholdere skal enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør.

Stk. 4. Pumperør monteret på lukkede gyllebeholdere skal være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes og ikke er under opsyn f.eks. ved arbejdsdagens ophør.

Stk. 5. Pumper, der anvendes til tømning af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gødning fra beholderen ad gangen, end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumpning fra en beholder til en anden beholder kan foretages uden timer, hvis det sikres, at udslip undgås på anden måde, f.eks. ved manuel overvågning eller et alarmsystem.

Stk. 6. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes og ikke er under opsyn f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Kapitel 9

Indretning af afløb m.v.

§ 24. Afløb fra stalde m.v., jf. § 9, stk. 2, møddinger, ensilageopbevaringsanlæg og samle- og pumpebrønde skal føres gennem tætte, lukkede ledninger. Afløb, der kommer under pumpetryk, skal udføres således, at de kan modstå påvirkninger fra pumpetrykket. Afløb med tilhørende brønde skal udføres af autoriserede kloakmestre i overensstemmelse med forskrifter for afløb, som er anført i bygningsreglementet.

§ 25. Afløb fra stalde m.v., jf. § 9, stk. 2, skal føres til beholder for flydende husdyrgødning.

Stk. 2. Restvand kan føres til en beholder for flydende husdyrgødning eller til en separat beholder.

§ 26. Møddinger og ensilageopbevaringsanlæg skal udføres således, at der er afløb fra laveste punkt, og at tilstopning undgås, jf. dog stk. 3. Afløbet dimensioneres og udføres ifølge DS 432 Norm for afløbsinstallationer. Afløbet skal føres til beholder, der opfylder bestemmelserne i kapitel 8.

Stk. 2. På ensilageopbevaringsanlæg med randbelægning skal der altid være afløb i umiddelbar tilknytning til en randbelægning. Har ensilageopbevaringsanlægget mere end én randbelægning, kan det ene afløb erstattes af en rørledning til afløbet med tilstrækkelig kapacitet til at bortlede eventuelle saftafløb. Såfremt rørledningen er placeret uden for pladsen, skal denne overholde kravene i § 24.

Stk. 3. Tårnsiloer til opbevaring af ensilage kan udføres uden afløb.

Kapitel 10

Drift og vedligeholdelse

§ 27. Opbevaringsanlæg for husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft og restvand skal tømmes så ofte, at de ikke løber over.

Stk. 2. Er møddingen begrænset af en randbelægning, må der ikke lægges gødning på denne. Møddingen skal i øvrigt benyttes på en sådan måde, at gødningen ikke flyder uden for møddingen, eller der er risiko herfor.

Stk. 3. På et ensilageopbevaringsanlæg må der ikke lægges ensilage på randbelægningen.

§ 28. De i kapitel 4-9 nævnte anlæg skal renholdes og vedligeholdes, herunder beskyttes mod tæring, så at de til enhver tid overholder bekendtgørelsens krav.

Kapitel 11

Anvendelse af husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand, affald og handelsgødning

§ 29. Næringsstofferne i husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft og restvand må kun tilføres til afgrøder, jf. dog stk. 2. På landbrugsarealer må affald kun udbringes til afgrøder. Afgrøderne skal være omfattet af en kvælstofnorm ifølge lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium i henhold til retningslinjer udstedt af Landbrugsstyrelsen for den pågældende planperiode.

Stk. 2. Forbrænding af husdyrgødning kan dog ske på forbrændingsanlæg og brændingsanlæg.

§ 30. Husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse og affald må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 m fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Stk. 2. Udbringning af flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse må kun ske ved udlægning ved slange, slæbesko eller ved nedfældning.

Stk. 3. På følgende arealer skal udbringning af flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse ske ved nedfældning, jf. dog stk. 4, 6 og 10:

- 1) Arealer uden etablerede afgrøder til høst bortset fra arealer omfattet af § 31, stk. 3, nr. 3.
- 2) Arealer med fodergræsmarker.
- 3) Arealer med frøgræs, for hvilke der ikke er indgået kontrakt med frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson.
- 4) Arealer, der ligger inden for 20 m fra kategori 1-natur, jf. § 2, nr. 1, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug samt lobeliesøer og højmoser omfattet af kategori 2-natur, jf. § 2, nr. 2, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Stk. 4. Nedfældning kan undlades, såfremt husdyrgødningen inden eller i forbindelse med udbringningen er behandlet ved en teknik opført på Miljøstyrelsens teknologiliste med mindst samme effekt på ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning som nedfældning på den pågældende arealtype, jf. stk. 3, nr. 1-4, jf. dog stk. 7.

Stk. 5. Den ansvarlige for driften skal ved anvendelse af en teknik opført på Miljøstyrelsens teknologiliste som erstatning for nedfældning, jf. stk. 4, opbevare dokumentation for at have opnået en effekt svarende til nedfældning. Dokumentationen skal opbevares på bedriften i 5 år.

Stk. 6. På arealer omfattet af stk. 3, nr. 1, kan nedfældning endvidere undlades, såfremt husdyrgødningen på disse arealer og på et areal på samme bedrift med vintersæd eller vinterraps samme planperiode i perioden fra 1. februar til høst inden eller i forbindelse med udbringningen er behandlet ved en teknik eller en kombination af teknikker opført på Miljøstyrelsens teknologiliste i forhold til denne bestemmelse, jf. dog stk. 7. Følgende forudsætninger skal være opfyldt for, at bestemmelsen kan anvendes:

- 1) Arealet med vintersæd eller vinterraps, hvor der anvendes en teknik eller kombination af teknikker, skal have en sådan størrelse, som det fremgår af Miljøstyrelsens teknologiliste.
- 2) Den ansvarlige for driften skal inden udbringningen af husdyrgødningen på de i stk. 3, nr. 1, nævnte arealer sikre, at kommunalbestyrelsen er orienteret skriftligt om, hvilke arealer der er omfattet i den pågældende planperiode, og hvilke teknikker der anvendes.
- 3) Efter afslutningen af udbringning af husdyrgødning på arealer omfattet af stk. 6, nr. 1, 1. pkt., skal der på bedriften foreligge dokumentation for, at der har været en tilstrækkelig anvendelse af teknikken eller kombinationen af teknikker, som Miljøstyrelsens teknologiliste kræver.

Stk. 7. I de i stk. 1 nævnte områder kan nedfældning ikke erstattes af teknikker, der ikke har mindst samme lugtreducerende effekt som nedfældning.

Stk. 8. Udbringning af flydende husdyrgødning eller flydende affald bortset fra rodfrugtvaskvand må ikke ske med vandingskanon.

Stk. 9. Udbringning af husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand og affald må ikke give anledning til unødige gener.

Stk. 10. Udbringning af flydende husdyrgødning på bedrifter, som er autoriserede som økologiske i henhold til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion, er dog undtaget fra kravet om nedfældning på fodergræsmarker i stk. 3 i perioden fra 1. februar til 1. maj.

§ 31. I perioden fra høst, dog senest 1. oktober, til 1. februar må der ikke udbringes flydende husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, bundfald eller flydende affald, jf. dog stk. 2-6 og 9.

Stk. 2. I perioden fra høst til 15. oktober må der udbringes flydende husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, bundfald og flydende affald på arealer med frøgræs, for hvilke der er indgået kontrakt med frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson.

Stk. 3. I perioden fra høst til 1. oktober må der udbringes flydende husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, bundfald og flydende affald på følgende arealer:

- 1) Etablerede, overvintrende fodergræsmarker, herunder marker med udlæg af græs eller kløvergræs udsået senest i forbindelse med forårssåningen. Undtagelsen omfatter dog ikke arealer med udlæg af græs eller kløvergræs i majs.

2) Arealer, hvor der den følgende vinter skal være vinterraps.

3) Arealer hvor der senest 20. august etableres grøngødning med gul sennep, olieræddike eller gul sennep og olieræddike forud for sukkerroer, hvor der er indgået kontrakt med en sukkerfabrik om afsætning af sukkerroerne.

Stk. 4. Arealer omfattet af stk. 3, nr. 3, kan ikke samtidig anvendes til følgende:

1) Opfyldelse af krav om husdyrefterafgrøder.

2) Opfyldelse af krav om efterafgrøder i medfør af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

3) Måltrettede efterafgrøder efter bekendtgørelse om nationalt tilskud til måltrettede efterafgrøder.

4) Efterafgrøder til opfyldelse af regler om etablering af efterafgrøder i medfør af anden lovgivning.

Stk. 5. I perioden fra 1. oktober til 1. februar må der udbringes rodfrugtvaskvand med i alt op til 60 kg N pr. ha og 50 mm pr. ha svarende til 500 m³ pr. ha på etablerede græsarealer, arealer med efterafgrøder af græs uden kløver udlagt i foråret i vårafgrøder undtagen majs og arealer med flerårige energiafgrøder. Arealerne må ikke ompløjes eller nedvisnes før 1. februar i den planperiode, hvor rodfrugtvaskvandet er udbragt, og arealerne må ikke gødes med anden gødning eller afgræsses efter 1. september. Stk. 4 finder tilsvarende anvendelse på arealer, der anvendes til udbringning af rodfrugtvaskvand.

Stk. 6. I perioden fra 1. oktober til 15. november må der udbringes grønsaft med maksimalt 20 kg N pr. ha og 40 tons saft pr. ha på etablerede græsarealer. Græsarealerne må ikke ompløjes før 1. februar.

Stk. 7. Den virksomhed, som har produceret rodfrugtvaskvandet eller grønsaften, skal skriftligt orientere kommunalbestyrelsen i de kommuner, hvor udbringningsarealerne er beliggende, om følgende:

1) Hvilke arealer, der anvendes til udbringning af rodfrugtvaskvand eller grønsaft. Orienteringen skal gives, inden udbringningen påbegyndes.

2) De udbragte mængder og kvælstofindholdet i det udbragte rodfrugtvaskvand eller grønsaft. Orienteringen skal gives, når udbringningen for den pågældende planperiode er tilendebragt.

Stk. 8. Den virksomhed, som har produceret rodfrugtvaskvandet eller grønsaften, skal opbevare kopi af orienteringsskrivelserne i mindst 5 år og kunne forevise dem på forlangende i forbindelse med kontrol af den bedrift, på hvis arealer rodfrugtvaskvandet eller grønsaften er udbragt.

Stk. 9. Når der i en af Danmarks Meteorologiske Institut (DMI) afgrænset region fra og med uge 30 og inden udgangen af uge 38 samlet set har været 30 pct. mere nedbør end klimanormalen ifølge opgørelser fra DMI for ugerne 30-38, og der inden for den pågældende region fra og med uge 21 og inden udgangen af uge 38 samlet set har været mere nedbør end klimanormalen ifølge opgørelser og definitioner fra DMI for ugerne 21-38, kan flydende husdyrgødning og flydende affald uanset stk. 1 udbringes indtil 15. oktober på arealer, der er omfattet af stk. 3, nr. 1 eller 2, i kommuner, der helt eller hovedsageligt er beliggende i den pågældende region. Miljøstyrelsen annoncerer på styrelsens hjemmeside, www.mst.dk, hvilke kommuner der det pågældende år er omfattet af 1. pkt.

Stk. 10. I perioden fra høst til 20. oktober må der kun udbringes fast husdyrgødning og fast affald til arealer, hvor der er afgrøder den følgende vinter. Der må dog udbringes fast husdyrgødning og fast affald i perioden fra høst til etablering af grøngødning på arealer omfattet af stk. 3, nr. 3.

Stk. 11. I perioden fra 15. november til 1. februar må der ikke udbringes fast husdyrgødning, ensilagesaft, handelsgødning og fast affald.

Stk. 12. I perioden fra 1. september til 1. marts må der ikke udbringes flydende husdyrgødning og flydende affald i flerårige afgrøder uden årlig høst.

Stk. 13. I perioden fra høst til 1. november må der ikke udbringes ensilagesaft, medmindre udbringningen sker på bevoksede arealer eller på arealer, hvor der er afgrøder den følgende vinter.

§ 32. Tilførsel af husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse og handelsgødning til arealerne skal ske med en udbringningsteknik, der sikrer en ensartet fordeling.

Stk. 2. Fast husdyrgødning må ikke udbringes på arealer med etablerede afgrøder til høst, der ligger inden for 20 m fra kategori 1-natur, jf. § 2, nr. 1, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, samt lobeliesøer og højmoser omfattet af kategori 2-natur, jf. § 2, nr. 2, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, medmindre husdyrgødningen nedbringes inden 4 timer.

Stk. 3. Husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 4 timer, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Kan husdyrgødningen eller den afgassede vegetabiliske biomasse ikke nedbringes inden 4 timer grundet uforudsigelige omstændigheder, skal nedbringningen finde sted, så snart det er muligt.

Stk. 5. Husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand, handelsgødning og affald må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb (herunder dræn), søer større end 100 m² og kystvande. Udbringning af husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand, handelsgødning og affald på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord er ikke tilladt.

Stk. 6. Husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, handelsgødning og affald må ikke udbringes på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6° ned mod åbne vandløb, søer større end 100 m² eller kystvande inden for en afstand af 20 m fra vandløbsbets, søens eller kystvandets afgrænsning ved daglige vande, jf. dog stk. 7.

Stk. 7. På stejle skrånninger med en hældning på mellem 6° og 12° omfatter stk. 6 ikke

1) flydende husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse og flydende affald, som nedfældes i parallel retning i forhold til det nærliggende vandmiljø, og

2) flydende handelsgødning.

Stk. 8. Husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand, handelsgødning og affald må ikke udbringes på arealer, der er omfattet af § 69, stk. 1, i lov om vandløb.

§ 33. På jordbrugsvirksomheder skal den ansvarlige for driften etablere foranstaltninger til at imødegå, at jord fra harmoniarealer under normale vejrforhold eroderer til vandløb, søer større end 100 m² eller kystvande, når jordbrugsvirksomheden ifølge gødningsregnskabet for planperioden umiddelbart forud for den senest afsluttede planperiode i gennemsnit har anvendt 80 kg N eller derover pr. ha harmoniareal fra organisk gødning. § 37, stk. 5, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Foranstaltningerne efter stk. 1 skal være egnede til at imødegå erosion af jord til vandløbet, søen eller kystvandet og skal være en af følgende:

- 1) Der udlægges en zone langs med vandløbets, søens eller kystvandets kant, hvor der ikke foretages jordbearbejdning i efteråret. Der kan således ikke være vintersæd.
- 2) Der etableres permanent græsdekke i en zone langs med vandløbets, søens eller kystvandets kant.
- 3) Der etableres overvintrende efterafgrøder i en zone langs med vandløbets, søens eller kystvandets kant.
- 4) Der etableres mindre konturvolde oppe i terrænet, så vandet forhindres i at begynde at løbe ned af det skrånende terræn.

§ 34. Tilsynsmyndigheden skal meddele påbud om etablering af en af foranstaltningerne nævnt i § 33, stk. 2, såfremt tilsynsmyndigheden under normale vejrforhold konstaterer erosion af jord til et vandløb, en sø større end 100 m² eller et kystvand fra et areal, der indgår i en jordbrugsvirksomhed omfattet af § 33.

Stk. 2. Ved normale vejrforhold forstås nedbørshændelser med en lavere intensitet end ved de ekstremnedbørshændelser, der optræder sjældnere end hvert tyvende år. Nedbørshændelsers intensitet aflæses i DMI's ugeoversigter, der viser den maksimale døgnnedbør, for ugerne op til erosionshændelsen for den af DMI's vejrstationer, der ligger geografisk tættest på den konstaterede erosionshændelse. Nedbørshændelsens intensitet sammenlignes med data for den tilsvarende vejrstation fra DMI's rapport med opgørelser over ekstremnedbørshændelser. Hvis der for den vejrstation, der ligger geografisk tættest på erosionshændelsen, mangler data i ugeoversigten eller i opgørelsen over ekstremnedbørshændelser, anvendes data fra den vejrstation, der dernæst ligger geografisk tættest på det sted, hvor erosionen er indtruffet, og hvor data forefindes.

Stk. 3. Et påbud efter stk. 1 har gyldighed overfor de, der senere bliver ansvarlige for driften, og senere ejere af arealet.

§ 35. Tilsynsmyndigheden skal udføre et passende antal tilsyn med overholdelsen af §§ 33 og 34 under relevante vejrforhold.

§ 36. Når følgende forudsætninger er til stede, skal tilsynsmyndigheden meddele påbud om kalkning af marker, der modtager husdyrgødning fra smågrise, der er tildelt receptpligtig medicinsk zink:

- 1) Husdyrgødningen udbringes på marker, der tilhører den bedrift, hvor husdyrgødningen er produceret.
- 2) Markerne er klassificeret som sandjord (JB-nr. under 5), jf. dog stk. 2.
- 3) Markerne har ifølge nyeste jordbundsanalyser for de pågældende marker et gennemsnitligt reaktionstal på under 6,0, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden skal se bort fra klassificeringen som sandjord, såfremt den ansvarlige for driften kan dokumentere, at marken ikke er sandjord. Dokumentationen skal bestå i mindst én repræsentativ teksturanalyse pr. 5 ha af de pågældende marker.

Stk. 3. Kan den ansvarlige for driften dokumentere, at de pågældende marker er blevet kalket, efter jordbundsanalyserne er taget, må tilsynsmyndigheden ud fra de foreliggende jordbundsanalyser og den gennemførte kalkning beregne, hvorvidt reaktionstallet kan forventes at komme op på 6,0. Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at reaktionstallet kan være faldet til under 6,0, kan tilsynsmyndigheden i nødvendigt omfang påbyde den ansvarlige for driften at få taget nye jordbundsanalyser med henblik på at få opdaterede data vedrørende reaktionstallet.

Stk. 4. Der må maksimalt udbringes 14 kg P pr. ha harmoniareal pr. planperiode fra husdyrgødning, som stammer fra smågrise op til 25 kg, der har fået tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, på marker, der tilhører den bedrift, hvor husdyrgødningen er produceret. Opgørelsen af den udbragte mængde fosfor sker efter reglerne i stk. 5.

Stk. 5. Den udbragte mængde fosfor fra husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, opgøres som den producerede mængde fosfor fra sådanne smågrise fratrukket den mængde fosfor i husdyrgødning fra sådanne smågrise, som indgår i eventuelt afgivet husdyrgødning. Afgivet husdyrgødnings sammensætning antages i den forbindelse at svare til den gennemsnitlige sammensætning af bedriftens producerede og modtagne organiske gødning for så vidt angår andelen af fosfor fra smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zink. Den producerede mængde fosfor for smågrise op til 25 kg findes ved at dividere den faktiske fosforproduktion fra smågrisene ved den aktuelle afgangsvægt med følgende korrektionsformel: $0,0003262 \cdot \text{afgangsvægt}^2 + 0,04511 \cdot \text{afgangsvægt} - 0,3317$.

Stk. 6. Husdyrgødning fra bedrifter med smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, og som opbevares særskilt på en sådan måde, at opbevaringsanlæggets indhold af husdyrgødning fra sådanne smågrise overstiger 20 pct. af det samlede indhold i opbevaringsanlægget på udbringningstidspunktet, må ikke udbringes nærmere end 3 m fra vandløb, søer større end 100 m² og kystvande, jf. dog stk. 7, nr. 3.

Stk. 7. Ved udbringning af husdyrgødning fra bedrifter med smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, og hvor husdyrgødningen opbevares på en sådan måde, at opbevaringsanlæggets indhold af husdyrgødning fra sådanne smågrise overstiger 40 pct. af det samlede indhold i opbevaringsanlægget på udbringningstidspunktet, skal betingelserne i nr. 1-3 overholdes, jf. dog stk. 9:

- 1) Husdyrgødningen må ikke udbringes hyppigere end hvert 3. år på samme areal.
- 2) Det samme areal må intet år modtage over 35 kg P pr. ha harmoniareal pr. planperiode fra husdyrgødning fra det pågældende eller tilsvarende opbevaringsanlæg.
- 3) Husdyrgødningen må ikke udbringes nærmere end 6 m fra vandløb, søer større end 100 m² og kystvande.

Stk. 8. Den ansvarlige for driften skal i form af optegnelser på kort udarbejde dokumentation for, at betingelserne i stk. 7, nr. 1 og 2, overholdes. Optegnelserne skal vise, hvor husdyrgødningen er udbragt, og dokumentationen skal indeholde beregninger af fosforindholdet. Dokumentationen skal opbevares på bedriften i mindst 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol.

Stk. 9. Bestemmelsen i stk. 7 finder ikke anvendelse, såfremt der i et opbevaringsanlæg med husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, også opbevares hele gødningsproduktionen fra den tilknyttede soproduktion.

Stk. 10. Den, der afgiver husdyrgødning fra opbevaringsanlæg, der indeholder mere end 40 pct. husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, til andre bedrifter, skal oplyse modtageren om, at husdyrgødningen indeholder mere end 40 pct. husdyrgødning fra sådanne smågrise. Afgiveren skal udarbejde dokumentation for, at oplysningerne er blevet meddelt. Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol.

Kapitel 12

Etablering af efterafgrøder med henblik på begrænsning af merudvaskning af nitrat fra husdyrgødning m.v.

Husdyrefterafgrødekravet

§ 37. Jordbrugsvirksomheder, der har et efterafgrødegrundareal på 10 ha eller derover, og som udbringer organisk gødning svarende til 30 kg N eller derover pr. ha harmoniareal, skal som tillæg til de efterafgrøder, som udlægges efter reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag, udlægge arealer etableret med husdyrefterafgrøder efter normale driftsmæssige principper til begrænsning af merudvaskning af nitrat fra organisk gødning i overensstemmelse med bilag 3, jf. dog stk. 3 og § 38.

Stk. 2. Arealer, der anvendes til opfyldelse af en planperiodes husdyrefterafgrødekrav, skal i samme periode anvendes til dyrkning af en forårssået afgrøde.

Stk. 3. Økologiske bedrifter er ikke omfattet af stk. 1. Ved økologiske jordbrugsvirksomheder forstås virksomheder, der ved planperiodens start er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion eller omfattet af en ansøgning herom.

Stk. 4. § 2, stk. 4, stk. 5, 1. og 2. pkt., og § 3 i bekendtgørelse nr. 1649 af 18. december 2017 om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag eller senere bestemmelser, der måtte afløse de nævnte bestemmelser, finder tilsvarende anvendelse for husdyrefterafgrødekravet fastsat efter stk. 1.

Stk. 5. For nyetablerede jordbrugsvirksomheder og jordbrugsvirksomheder, der ikke var forpligtet til at udarbejde gødningsregnskab i planperioden umiddelbart forud for den senest afsluttede planperiode, fastsættes mængden af udbragt organisk gødning til under 30 kg N pr. ha harmoniareal.

Stk. 6. Arealer etableret med efterafgrøder til opfyldelse af husdyrefterafgrødekravet kan ikke samtidig anvendes til opfyldelse af andre krav, jf. dog stk. 7.

Stk. 7. Arealer etableret med efterafgrøder til opfyldelse af husdyrefterafgrødekravet kan dog samtidig anvendes til efterafgrøder som led i opfyldelse af forpligtelsen til at udlægge miljøfokusområder i henhold til den til enhver tid gældende bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v., opfyldelse af krav om udlægning af arealer etableret med afgrøder, jf. § 43, stk. 2, jf. bilag 2, eller hvis dette i øvrigt er tilladt i henhold til anden lovgivning.

Stk. 8. For jordbrugsvirksomheder, der bliver omfattet af reglerne i denne bekendtgørelse efter planperiodens start, gælder reglerne i stk. 1-3 samt § 47, stk. 1 og 2, tilsvarende.

Alternativer

§ 38. En jordbrugsvirksomhed, der i medfør af denne bekendtgørelse skal udlægge husdyrefterafgrøder, kan vælge helt eller delvis at opfylde sit husdyrefterafgrødekrav ved at anvende et eller flere alternative virkemidler på de betingelser, der fremgår af §§ 6-11 i bekendtgørelse nr. 1649 af 18. december 2017 om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag eller senere bestemmelser, der måtte afløse de nævnte bestemmelser. Ved anvendelse af alternativer til husdyrefterafgrøder omregnes de enkelte alternativer til husdyrefterafgrøder ved anvendelse af en omregningsfaktor, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 1649 af 18. december 2017 om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag eller senere bestemmelser, der måtte afløse de nævnte bestemmelser.

Anvendelse af overskud af efterafgrøder

§ 39. En jordbrugsvirksomhed, der efter denne bekendtgørelse er omfattet af et husdyrefterafgrødekrav, kan overføre et overskud af husdyrefterafgrøder fra en planperiode til en senere planperiode eller til en anden jordbrugsvirksomhed.

Stk. 2. Følgende arealer kan ikke overføres som overskud af husdyrefterafgrøder:

- 1) Arealer etableret med efterafgrøder til opfyldelse af krav fastsat i medfør af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.
- 2) Arealer, der anvendes til at opfylde betingelser for tilskud til målrettede efterafgrøder efter bekendtgørelse om nationalt tilskud til målrettede efterafgrøder.
- 3) Arealer der anvendes til at opfylde betingelser anført i bilag 2.

4) Arealer etableret med efterafgrøder til opfyldelse af krav fastsat i medfør af anden lovgivning.

Stk. 3. Hvis jordbrugsvirksomheden ikke inden for fristen nævnt i § 41, stk. 1, har oplyst, hvordan jordbrugsvirksomheden ønsker planperiodens overskud af husdyrefterafgrøder anvendt, vil et overskud af husdyrefterafgrøder automatisk blive overført til kommende planperioder.

Stk. 4. Hvis overskud af husdyrefterafgrøder overføres fra en planperiode til en senere planperiode, kan overskuddet anvendes til opfyldelse af den valgte planperiodes husdyrefterafgrødekrav.

Stk. 5. Hvis en jordbrugsvirksomhed, der er omfattet af efterafgrødekrav i medfør af bekendtgørelse om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag, har overført et overskud af efterafgrøder fra en planperiode til en senere planperiode, kan jordbrugsvirksomheden anvende overskuddet af efterafgrøder til opfyldelse af den valgte planperiodes husdyrefterafgrødekrav i medfør af denne bekendtgørelse, i det omfang overskuddet ikke anvendes til opfyldelse af efterafgrødekravet i medfør af bekendtgørelse om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag.

Stk. 6. Hvis en jordbrugsvirksomhed, der er omfattet af efterafgrødekravet i medfør af bekendtgørelse om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag, har overdraget et overskud af efterafgrøder til en anden jordbrugsvirksomhed, kan den modtagende jordbrugsvirksomhed lade det overtagne overskud af husdyrefterafgrøder indgå i opfyldelse af sit efterafgrødekrav, i det omfang det overtagne overskud af efterafgrøder ikke indgår i opfyldelsen af jordbrugsvirksomhedens efterafgrødekrav i medfør af bekendtgørelse om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag.

Stk. 7. Ved overdragelse af overskud af husdyrefterafgrøder fra en jordbrugsvirksomhed til en anden jordbrugsvirksomhed med henblik på opfyldelse af dennes husdyrefterafgrødekrav, jf. stk. 6, finder § 14, stk. 1-5, i bekendtgørelse nr. 1649 af 18. december 2017 om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag eller senere bestemmelser, der måtte afløse de nævnte bestemmelser, tilsvarende anvendelse.

§ 40. Jordbrugsvirksomheders indberetning af arealer med husdyrefterafgrøder i medfør af § 5 f i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. samt ændringer i det indberettede skal ske senest den 31. august i den planperiode, der indberettes om. I planperioden 2018/2019 skal indberetningen efter 1. pkt. ske senest den 10. september 2018. Reduktion af det indberettede areal kan foretages indtil tidspunktet for opgørelsen af jordbrugsvirksomhedens husdyrefterafgrødekrav, jf. § 16, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1649 af 18. december 2017 om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag eller senere bestemmelser, der måtte afløse de nævnte bestemmelser, dog hvis der er varslet kontrol, kun indtil dette tidspunkt.

Stk. 2. § 15, stk. 2-6, i bekendtgørelse nr. 1649 af 18. december 2017 om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1051 af 17. august 2018, eller senere bestemmelser, der måtte afløse de nævnte bestemmelser, finder tilsvarende anvendelse.

Opgørelse af husdyrefterafgrødekrav

§ 41. Jordbrugsvirksomheder skal samtidig med planlægningen, der finder sted efter § 21 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, opgøre sit husdyrefterafgrødekrav for planperioden, inden for den dato, der er anført som ansøgningsfrist i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om markblok og elektronisk Fællesskema. Jordbrugsvirksomheder skal ligeledes inden for fristen nævnt i 1. pkt. meddele, om jordbrugsvirksomhedens husdyrefterafgrødekrav er opfyldt helt eller delvist ved overførsel af overskud af husdyrefterafgrøder eller efterafgrøder i medfør af bekendtgørelse om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag, fra en anden jordbrugsvirksomhed eller ved overførsel af overskud af husdyrefterafgrøder eller efterafgrøder i medfør af bekendtgørelse om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag fra en tidligere planperiode. § 16, stk. 2, 3. pkt. i bekendtgørelse nr. 1649 af 18. december 2017 om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1051 af 17. august 2018, eller senere bestemmelser, der måtte afløse den nævnte bestemmelse, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Opgørelse af jordbrugsvirksomhedens husdyrefterafgrødekrav og afgivelse af de øvrige oplysninger som nævnt i stk. 1 skal ske digitalt via Miljø- og Fødevarerministeriets Tast selv-service, som kan tilgås via Landbrugsstyrelsens hjemmeside. Opgørelse af husdyrefterafgrødekravet og afgivelse af de øvrige oplysninger som nævnt i stk. 1, der ikke finder sted digitalt via Miljø- og Fødevarerministeriets Tast selv-service, anses ikke for modtaget i Landbrugsstyrelsen.

§ 42. Ved beregning af den reduktion af en jordbrugsvirksomheds kvælstofkvote, som i medfør af § 7, stk. 1, i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, følger af, at jordbrugsvirksomheden ikke i planperioden, som beregningen foretages for, har udlagt husdyrefterafgrøder i overensstemmelse med reglerne i nærværende bekendtgørelse, finder omregningsfaktorerne fastsat i § 17, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1649 af 18. december 2017 om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag eller senere bestemmelser, der måtte afløse de nævnte bestemmelser, samt beregningen af udbragt mængde organisk gødning fastsat i § 17, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1649 af 18. december 2017 om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag eller senere bestemmelser, der måtte afløse de nævnte bestemmelser, tilsvarende anvendelse.

Kapitel 13

Harmoniregler, fosforarealkrav og fosforlofter

§ 43. På en bedrifter må der samlet højst udbringes husdyrgødning og anden organisk gødning i mængder svarende til 170 kg N pr. ha harmoniareal pr. planperiode, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. På en bedrifter, som producerer husdyrgødning med mindst 300 kg kvælstof pr. planperiode, hvoraf mindst 2/3 er fra kvæg, må der samlet højst udbringes husdyrgødning og anden organisk gødning i mængder svarende til 230 kg N pr. ha

harmoniareal pr. planperiode. Tilsvarende gælder for en bedrift, hvor hovedparten af afgrøderne fra dens arealer ifølge skriftlig aftale skal afgives til og anvendes på en eller flere bedrifter omfattet af 1. pkt. På bedrifter omfattet af 1. og 2. pkt. skal Betingelserne nævnt i bekendtgørelsens bilag 2 skal overholdes.

Stk. 3. Bedrifter, der deltager i en produktionsmæssig sammenhæng med de bedrifter, som er nævnt i stk. 2, er ligeledes omfattet af bestemmelsen. Stk. 2 gælder ikke for økologisk autoriserede bedrifter er ikke omfattet af bestemmelsen i stk. 2.

§ 44. Det beregnede fosforarealkrav må ikke overstige harmoniarealet på en jordbrugsvirksomhed. Fosforarealkravet beregnes som jordbrugsvirksomhedens samlede mængde af udbragt fosfor i organisk gødning i planperioden divideret med det korrigerede fosforloft pr. ha tillagt jordbrugsvirksomhedens samlede forbrug af fosfor i handelsgødning i planperioden på harmoniarealerne, jf. § 47, stk. 3 og 4, divideret med et fosforloft for handelsgødning på 30 kg P pr. ha, jf. dog § 46.

Stk. 2. Det korrigerede fosforloft beregnes ud fra gennemsnitsloftet, som det er angivet i stk. 3-6, og eventuelt korrigeret i forhold til lave fosfortal (Pt), jf. § 46, og andel af harmoniareal i oplande med skærpede fosforlofter, jf. § 45, stk. 3.

Stk. 3. Gennemsnitsloftet for den fosfor i organisk gødning, der forbruges og afgives, fastsættes på følgende måde:

1) 1) For jordbrugsvirksomheder kvægbrug, der ikke er omfattet af nr. 2, fastsættes gennemsnitsloftet som et vægtet gennemsnit af fosforlofterne for den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, modtaget husdyrgødning, modtaget anden organisk gødning eller modtagne blandinger af husdyrgødning og øvrige typer organisk gødning, jf. dog stk. 4.

1) 2) For jordbrugsvirksomheder omfattet af § 43, stk. 2, og bedrifter, der indgår i produktionsmæssig sammenhæng med kvægbrug omfattet af § 43, stk. 2, fastsættes et fast gennemsnitsloft på 35 kg P pr. ha, der også, således at fosforloftet i § 45, stk. 2, nr. 3, omfatter organisk gødning, som er modtaget fra andre virksomheder, herunder jordbrugsvirksomheder. Såfremt modtaget organisk gødning bortset den producerede mængde fosfor fra gødning jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, modtaget fra fælles biogasanlæg og andre kvægbrug omfattet af § 43, stk. 2, udgør mere end 50 pct. af den mængde fosfor, som er produceret på jordbrugsvirksomheden i den pågældende planperiode, fastsættes loftet for al husdyrgødning, modtaget anden organisk gødning eller modtagne blandinger af husdyrgødning og øvrige typer organisk gødning som jordbrugsvirksomheden producerer, modtager og afgiver, dog efter reglerne for kvægbrug omfattet af § 45, stk. 2, nr. 4, jf. dog stk. 5 og 6.

Stk. 4. 2) For jordbrugsvirksomheder, som er tilknyttet et fælles biogasanlæg, fastsættes gennemsnitsloftet for den husdyrgødning, som afgives til biogasanlægget, og som ikke overstiger den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, udelukkende ud fra den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, og hvor den Den producerede mængde fosfor, som er afgivet til biogasanlægget, udgår af beregningen indgår ikke i fastsættelsen af gennemsnitsloftet for jordbrugsvirksomheden, og som i øvrigt foretages efter reglerne i nr. 3. Overstiger den mængde fosfor fra organisk gødning, der afgives til fælles biogasanlæg, den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, beregnes gennemsnitsloftet for den gødning, der afgives udover den producerede mængde, efter reglerne i nr. 3.

Stk. 5. 3) For andre følgende jordbrugsvirksomheder omfattet af § 43, stk. 2, hvor fosfor fra organisk gødning modtaget fra andre jordbrugsvirksomheder end jordbrugsvirksomheder omfattet af § 43, stk. 2, og modtaget fosfor fra fælles biogasanlæg udover den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion udgør mere end 50 pct. af den mængde fosfor, som er produceret på jordbrugsvirksomheden i den pågældende planperiode, fastsættes gennemsnitsloftet beregnes et gennemsnitsloft som et vægtet gennemsnit af fosforlofterne for den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, modtaget husdyrgødning, modtaget anden organisk gødning eller modtagne blandinger af husdyrgødning og øvrige typer organisk gødning.

Stk. 6. Gødning fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, jf. stk. 5, er omfattet af fosforlofterne i § 45, stk. 2, nr. 1-4, og er for så vidt angår husdyrgødning fra kvæg omfattet af fosforloftet i § 45, stk. 2, nr. 4.

§ 45. Ved beregningen af gennemsnitsloftet for den gødning, der forbruges og afgives, jf. § 44, stk. 3-6, anvendes de fosforlofter, der fremgår af stk. 2.

Stk. 2. Fosforloftet for den producerede mængde husdyrgødning på jordbrugsvirksomheden og for den modtagne mængde anden organisk gødning er følgende:

1) For husdyrgødning fra fjerkræ og kødædende pelsdyr:

a) 43 kg P pr. ha i planperioden 2018/2019.

b) 35 kg P pr. ha i planperioderne 2019/2020, 2020/2021 og 2021/2022.

2) For husdyrgødning fra slagtesvin:

a) 39 kg P pr. ha i planperioderne 2018/2019 og 2019/2020.

b) 35 kg P pr. ha i planperioderne 2020/2021 og 2021/2022.

3) For husdyrgødning fra søer og smågrise og jordbrugsvirksomheder kvægbrug omfattet af § 43, stk. 2, 35 kg P pr. ha i planperioderne 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021 og 2021/2022.

4) For husdyrgødning fra jordbrugsvirksomheder kvægbrug, der ikke er omfattet af § 43, stk. 2, og for andre organiske gødningstyper 30 kg P pr. ha i planperioderne 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021 og 2021/2022.

Stk. 3. Hvis jordbrugsvirksomheden har en andel af sine harmoniarealer i områder, der fremgår af bekendtgørelse om afgrænsning af oplande til søer med krav om skærpede fosforlofter, skal samme andel af jordbrugsvirksomhedens samlede harmoniarealer anvendes i beregningen af fosforloftet for virksomhedens producerede husdyrgødning og modtagne husdyrgødning og anden organisk gødning. For denne andel af jordbrugsvirksomhedens producerede og modtagne mængder af gødning fastsættes et fosforloft på 30 kg P pr. ha. Jordbrugsvirksomhedens harmoniareal i de enkelte oplande opgøres på baggrund af den planlægning, jordbrugsvirksomheden skal foretage i planperioden, jf. § 21 i lov om jordbrugets anvendelse af

gødning og om plantedække. Det antages i den forbindelse, at den anvendte organiske gødning er fordelt ensartet på hele virksomhedens harmoniareal.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 3 omfatter ikke ~~jordbrugsvirksomheder kvægbrug~~, der er omfattet af § 43, stk. 2, ~~og bedrifter, der indgår i produktionsmæssig sammenhæng med kvægbrug omfattet af § 43, stk. 2.~~

Stk. 5. Modtaget husdyrgødning eller modtagne blandinger af husdyrgødning og anden organisk gødning fra virksomheder m.v. som nævnt i § 48, stk. 1, nr. 1-3, 5 eller 6, tilknyttes gennemsnitsloftet for den jordbrugsvirksomhed, som afgiver husdyrgødningen.

Stk. 6. For fælles biogasanlæg fastsættes gennemsnitsloftet for den afgivne gødning ud fra det vægtede gennemsnitsloft for de modtagne mængder af husdyrgødning, affald og øvrige typer organisk gødning i den forrige planperiode, således at det præcise gennemsnitsloft kan fastlægges umiddelbart i alle aftaler i en given planperiode. For fælles biogasanlæg, der ikke leverede gødning i den forrige planperiode, fastlægges gennemsnitsloftet ud fra det vægtede gennemsnitsloft for de forventede tilførte mængder.

Stk. 7. Ved ophør af en jordbrugsvirksomhed inden udløbet af en planperiode, eller hvis lagerforskydninger udgør mere end 75 pct. af den udbragte mængde fosfor fra organisk gødning, tilknyttes gennemsnitsloftet fra forrige planperiode alle lagre og hele den forbrugte mængde i relation til den organiske gødning, som overtages af andre jordbrugsvirksomheder.

Stk. 8. Fosforloftet for slagtesvin, jf. stk. 1, nr. 2, gælder for slagtesvin med de vægtangivelser, som anvendes ved indberetning af gødningsregnskab, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Slagtesvin kan dog ikke angives med en indgangsvægt under 25 kg.

§ 46. Gennemsnitsloftet, jf. § 44, stk. 3-4, fosforloftet på 30 kg P pr. ha, jf. § 45, stk. 3, og fosforloftet for handelsgødning, jf. § 44, stk. 1, kan forøges afhængig af det gennemsnitlige Pt for jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer.

Jordbrugsvirksomhedens gennemsnitlige Pt er det vægtede gennemsnit af markernes gennemsnitlige Pt baseret på samtlige af jordbrugsvirksomhedens jordprøver fra den seneste prøvetagning på arealerne efter den markopdeling, som anvendes i forbindelse med beregning af jordbrugsvirksomhedens kvælstofkvote, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Følgende betingelser skal være opfyldt:

- 1) Det gennemsnitlige Pt på jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer er under 4,0.
- 2) På jordbrugsvirksomheden foreligger der Pt for samtlige af jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer, jf. dog stk. 3.
- 3) Pt er resultater af jordprøver, som ikke er ældre end 5 år ved starten på den planperiode, hvor fosforloftet ønskes korigeret.
- 4) Der foreligger som minimum én jordprøve for hver 5 ha og som minimum én prøve for hver mark, som indgår i jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer.

Stk. 2. Fosforlofterne hæves i henhold til følgende kriterier:

- 1) For hver påbegyndt 0,5 Pt enheder under Pt 4,0 i intervallet 3,0-4,0 kan fosforloftet hæves med 1 kg P pr. ha.
- 2) For hver påbegyndt 0,25 Pt enheder i intervallet under 3,0 kan fosforloftet hæves med yderligere 2 kg P pr. ha.

Stk. 3. Pt på marker med JB-nr. 11 eller 12 kan ikke indgå i beregningen af det gennemsnitlige Pt.

Stk. 4. Fosforloftet kan maksimalt hæves med et tillæg på 14 kg P pr. ha harmoniareal pr. planperiode, og det korigerede fosforloft må ikke overstige 45 kg P pr. ha harmoniareal pr. planperiode, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. På jordbrugsvirksomheder med marker med JB-nr. 11 eller 12 korrigeres forøgelsen af fosforloftet, jf. stk. 1, med en faktor fastsat som antal ha af jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer, som ikke er marker med JB-nr. 11 eller 12, divideret med det samlede harmoniareal.

§ 47. Mængden af udbragt husdyrgødning og anden organisk gødning, jf. § 37, stk. 1, jf. bilag 3, § 43, stk. 1 og 2, og § 44, stk. 1, beregnes ud fra den producerede mængde korigeret for lagerforskydninger primo og ultimo i den pågældende planperiode samt den mængde, der er afgivet og modtaget i løbet af planperioden. Gødning afsat af græssende dyr medregnes som udbragt, såfremt det afsættes på arealer, der kan medregnes som harmoniarealer, jf. stk. 2.

Stk. 2. Harmoniarealer opgøres for hver planperiode. Harmoniarealer er arealer med afgrøder, som er omfattet af en kvælstofnorm ifølge lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium i henhold til retningslinjer udstedt af Landbrugsstyrelsen for den pågældende planperiode, jf. § 29, og hvor husdyrgødning må anvendes, og hvor husdyrgødning under normale omstændigheder kan udbringes. Hvis der er stor afstand fra harmoniarealerne til opbevaringsanlægget for husdyrgødningen, kan tilsynsmyndigheden kræve dokumentation for, at arealerne reelt indgår i fordelingen af husdyrgødningen.

Stk. 3. Mængden af udbragt fosfor i handelsgødning på harmoniarealerne beregnes som den udbragte mængde fosfor i handelsgødning på hele jordbrugsvirksomheden, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. En jordbrugsvirksomhed kan fratrække følgende mængder af fosfor fra handelsgødning, der er anvendt på arealer, som ikke medregnes som harmoniarealer, i virksomhedens forbrug af fosfor:

- 1) For handelsgødning, som er forbrugt i drivhuse, planteskoler, lukkede systemer, planteskolekulturer og containerpladser, vedplanter o.lign. fastsættes den mængde fosfor, som skal fratrækkes ved beregningen af den forbrugte mængde fosfor, som det dyrkede areal angivet i ha med mindst to decimaler ganget med fosfornormen for den pågældende afgrøde under anvendelse af de fosfornormer, der fremgår af stk. 5.
- 2) For handelsgødning, som er forbrugt ved dyrkning af mindst fire hold grøntsager på friland på samme areal inden for samme planperiode, fastsættes den mængde fosfor, som skal fratrækkes ved beregningen af den forbrugte mængde fosfor, som det dyrkede areal angivet i ha med mindst to decimaler ganget med en fosfornorm på 60 kg P pr. ha pr. planperiode.
- 3) Fosfor udbragt på arealer med afgrøder, som er omfattet af en kvælstofnorm ifølge lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium i henhold til retningslinjer udstedt af Landbrugsstyrelsen for den pågældende planperiode, og som ikke er omfattet

af nr. 1 eller 2. Det antages, at den forbrugte mængde fosfor i handelsgødning er fordelt ensartet på hele arealet med afgrøder, som er omfattet af en gødskningsnorm, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium i henhold til retningslinjer udstedt af Landbrugsstyrelsen for den pågældende planperiode, og som ikke er omfattet af nr. 1 eller 2.

Stk. 5. Ved beregning af fosforforbrug efter stk. 4, nr. 1, anvendes følgende fosfornormer:

- 1) Tomat (drivhus): 500 kg P pr. ha.
- 2) Agurk (drivhus): 450 kg P pr. ha.
- 3) Salat (drivhus): 150 kg P pr. ha.
- 4) Grøntsager andre end nr. 1-3 (drivhus) og potteplanter (drivhus): 140 kg P pr. ha.
- 5) Snitblomster og snitgrønt (drivhus): 160 kg P pr. ha.
- 6) Plantereskulturer (stauder og vedplanter til videresalg) og enårige småplanter (drivhus) samt containerpladser: 60 kg P pr. ha.
- 7) Lukket system med enårige, stauder eller vedplanter samt svampe, champignon: udbragt mængde P pr. ha.

§ 48. Hvis en bedrift har en større mængde husdyrgødning til rådighed, herunder gødning modtaget fra andre bedrifter, end der må udbringes på bedriftens areal, jf. §§ 43 og 44, skal der foreligge skriftlige aftaler, der sikrer, at overskydende husdyrgødning afgives

- 1) til en jordbrugsvirksomhed,
- 2) til et fælles biogasanlæg,
- 3) til et forarbejdningsanlæg,
- 4) som forarbejdet husdyrgødning, jf. stk. 2,
- 5) til et forbrændingsanlæg,
- 6) til et brændingsanlæg, eller
- 7) til eksport.

Stk. 2. Forarbejdet husdyrgødning deklareret i henhold til lov om gødning og jordforbedringsmidler m.v. kan afgives, såfremt det indberettes i henhold til reglerne i kapitel 14 og regler fastsat i medfør af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Stk. 3. Den ansvarlige for et fælles biogasanlæg, forarbejdningsanlæg, forbrændingsanlæg eller brændingsanlæg, der modtager eller afgiver husdyrgødning, og som ikke er registreret i Register for Gødningsregnskab, skal indberette, hvem anlægget har modtaget husdyrgødning fra eller afgivet husdyrgødning til i henhold til regler fastsat i medfør af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Stk. 4. Den afgivne mængde kvælstof og fosfor i den organiske gødning beregnes ud fra den afgivne kvælstof- og fosformængde i gødningen, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække samt lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Stk. 5. Ved overførsel af gødning skal gennemsnitsloftet for den jordbrugsvirksomhed, som afgiver husdyrgødningen, tilknyttes den overførte gødning, jf. § 45, stk. 2, og fremgå af den skriftlige aftale om den overførte gødning. Ved aftaler, der indgås i løbet af planperioden, hvor gennemsnitsloftet for den jordbrugsvirksomhed, der afgiver gødningen, endnu ikke er kendt, skal det forventede gennemsnitsloft for den jordbrugsvirksomhed, der afgiver gødningen, tilknyttes gødningen og påføres den skriftlige aftale om den overførte gødning.

Stk. 6. Et forventet gennemsnitsloft, der påføres en skriftlig aftale om overført gødning, kan efter aftale mellem afgiveren og modtageren af gødningen tilrettes i en revideret skriftlig aftale.

Stk. 7. Den, der afgiver gødning, skal sikre, at det gennemsnitsloft, som fremgår af den skriftlige aftale om overførsel af gødning, jf. stk. 5, ikke afviger mere end 1 kg P pr. ha fra det præcist beregnede gennemsnitsloft for den jordbrugsvirksomhed, der afgiver gødningen.

Stk. 8. Modtageren af gødningen skal anvende det gennemsnitsloft for den modtagne mængde fosfor, som fremgår af den skriftlige aftale om den overførte gødning, jf. stk. 5 og 6, ved beregningen af sit fosforarealkrav.

§ 49. Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere, at harmonireglerne og fosforarealkravet i §§ 43 og 44 er opfyldt.

Stk. 2. Dokumentation i form af aftale, jf. § 48, stk. 1 og 2, skal indeholde oplysninger som angivet i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning.

§ 50. På bedrifter, som ikke er jordbrugsvirksomheder, må der maksimalt udbringes 30 kg P pr. ha harmoniareal pr. planperiode fra husdyrgødning og øvrige organiske gødningstyper.

Stk. 2. Tilsynet med overholdelsen af stk. 1 varetages af kommunalbestyrelsen ud fra oplysninger om dyreholdet, landbrugsarealerne og dokumenterede oplysninger om modtaget og afgivet husdyrgødning.

Kapitel 14

Fosforregnskab

§ 51. Fosforregnskabet skal indberettes til Landbrugsstyrelsen senest den 31. marts året efter planperiodens afslutning.

Stk. 2. Ved afmeldelse fra Register for Gødningsregnskab skal jordbrugsvirksomheden senest ved planperiodens afslutning den 31. juli indberette oplysningerne for planperioden til Landbrugsstyrelsen. Angiver jordbrugsvirksomheden en dato for ophør, der ikke svarer til tidspunktet for planperiodens udløb, skal jordbrugsvirksomheden indberette fosforregnskab til Landbrugsstyrelsen fra planperiodens start frem til datoen for afmeldelse.

Stk. 3. Jordbrugsvirksomheder, der har et slutlager af anden organisk gødning end husdyrgødning, skal indberette størrelsen af dette lager til Landbrugsstyrelsen. Indberetningen for den afsluttede planperiode skal ske i gødningsregnskabet senest den 31. marts året efter planperiodens afslutning.

Stk. 4. Indberetning af de i stk. 1 og 3, nævnte oplysninger skal ske digitalt til Landbrugsstyrelsen. Indberetninger, der er foretaget på anden måde end digitalt, kan ikke anses for modtaget i Landbrugsstyrelsen.

§ 52. Fosforregnskab skal foretages og udarbejdes på skemaer, der er udarbejdet af Landbrugsstyrelsen. Landbrugsstyrelsen kan godkende andre skemaer.

Stk. 2. Fosforregnskabet for jordbrugsvirksomheder, der i planperioden afgiver husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning, skal, jf. dog stk. 5, indeholde oplysninger om

- 1) modtagerens navn, adresse og CVR-nr.,
- 2) det gennemsnitlige fosforloft for den leverede gødning,
- 3) antal kg fosfor i og typen af den leverede husdyrgødning,
- 4) andelen af hvert gødningsprodukt, og
- 5) hvorvidt overførsler af husdyrgødning sker ved, at afgivers dyr græsser på modtagerens arealer, eller ved levering af gødning.

Stk. 3. I fosforregnskabet kan fratrækkes fosforindholdet fra den husdyrgødning, der i planperioden er afgivet til forbrænding eller til jordbrugsmæssig udnyttelse på virksomheder uden for Danmark, jf. stk. 4.

Stk. 4. Fosforregnskabet for jordbrugsvirksomheder, der i planperioden afgiver husdyrgødning til forbrænding eller til jordbrugsmæssig udnyttelse på virksomheder uden for Danmark, skal indeholde oplysning om modtagerens navn, adresse og virksomhedsidentitet i vedkommende udenlandske virksomhedsregister, samt virksomhedens oplysninger om fosforindhold i den leverede husdyrgødning og typen af den leverede husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning. Dokumentation for overdragelsen, i form af modtagers skriftlige bekræftelse, skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol.

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 2 gælder ikke for leverancer til forarbejdningsanlæg, der ikke er registreret efter § 2 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Stk. 6. Afgiver jordbrugsvirksomheden i planperioden forarbejdet husdyrgødning til andre end jordbrugsvirksomheder, skal fosforregnskabet omfatte oplysninger om den samlede mængde forarbejdet husdyrgødning for de enkelte gødningstyper, der er leveret, samt oplysning om det totale indhold af fosfor.

Beregning af fosfor i husdyrproduktionen

§ 53. Produktionen af fosfor i husdyrgødning beregnes som antal årsdyr eller antal producerede dyr af de pågældende husdyrarter ganget med den i bilag 2, tabel 2, i bekendtgørelse nr. 963 af 12. juli 2017 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2017/2018 fastsatte norm for indhold af fosfor i husdyrgødning for den pågældende husdyrart og i det pågældende staldsystem eller normer, der måtte fremgå af et senere bilag, der måtte afløse det nævnte bilag, uanset om dyrene går ude en del af planperioden. Jordbrugsvirksomhedens produktion af fosfor i husdyrgødning beregnes som summen af produktionen af fosfor i husdyrgødning fra hver af jordbrugsvirksomhedens husdyrarter og staldsystemer i planperioden.

§ 54. Ved korrektion af produktionen af fosfor i husdyrgødning for afvigelser i ydelses- og produktionsniveau samt fodermængde og -sammensætning skal korrektionsformlerne i bilag 2, tabel 3, i bekendtgørelse nr. 963 af 12. juli 2017 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2017/2018 eller korrektionsformler, der måtte fremgå af et senere bilag, der måtte afløse det nævnte bilag, anvendes. For hver husdyrtype må der kun anvendes én af de i bilag 2, tabel 3, i bekendtgørelse nr. 963 af 12. juli 2017 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2017/2018 nævnte korrektionsformler eller korrektionsformler, der måtte fremgå af et senere bilag, der måtte afløse det nævnte bilag.

Stk. 2. Beregning af korrektionsfaktorer må kun ske på grundlag af oplysninger om jordbrugsvirksomhedens drift. Ved blanding af foder til svin og fjerkræ på basis af egen avl eller indkøbte foderstoffer, hvor indholdet af fosfor ikke fremgår af deklaration, skal standardværdier for fosforkoncentrationen angivet i bilag 2, tabel 5, i bekendtgørelse nr. 963 af 12. juli 2017 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2017/2018 eller standardværdier, der måtte fremgå af et senere bilag, der måtte afløse det nævnte bilag, anvendes. Ved anvendelse af egen avl til fodring af egen kvægbesætning skal der enten udelukkende anvendes standardværdier for gram fosfor pr. kg fodertørstof angivet i bilag 2, tabel 4, i bekendtgørelse nr. 963 af 12. juli 2017 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2017/2018 eller standardværdier, der måtte fremgå af et senere bilag, der måtte afløse det nævnte bilag, skal der anvendes de værdier, der er fastsat for det år, hvor foderafgrøden er høstet eller de værdier, der er fastsat for fodermidlet. For indkøbte foderstoffer til kødædende pelsdyr anvendes data om fosforindholdet fra relevante fodercentraler.

Stk. 3. Jordbrugsvirksomhedens egne værdier for foderets indhold af fosfor pr. kg fodertørstof kan dog anvendes ved type 2 korrektion for kvæg, jf. korrektionsformlerne i bilag 2, tabel 3, i bekendtgørelse nr. 963 af 12. juli 2017 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2017/2018 eller korrektionsformler, der måtte fremgå af et senere bilag, der måtte afløse det nævnte bilag, når følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Samtlige analyser af partier eller slæt af grovfodermidler, der anvendes til fodring af egen kvægbesætning, skal indgå i korrektionen med den andel, der svarer til andelen af den samlede foderration. For partier eller slæt, der ikke er analyseret, kan anvendes enten udelukkende standardværdier for gram fosfor pr. kg fodertørstof angivet i bilag 2, tabel 4, i

bekendtgørelse nr. 963 af 12. juli 2017 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2017/2018 eller standardværdier, der måtte fremgå af et senere bilag, der afløser det nævnte bilag, eller anvendes udelukkende standardværdier i NorFors fodermiddeltabel. Ved anvendelse af de standardværdier, der fremgår af bilag 2, tabel 4, i bekendtgørelse nr. 963 af 12. juli 2017 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2017/2018 skal der anvendes de værdier, der er fastsat for det år, hvor foderafgrøden er høstet eller de værdier, der er fastsat for fodermidlet.

2) Analyse af indhold af fosfor i fodermidler skal foretages af et laboratorium, der er akkrediteret til udførelse af kemiske analyser af foder af Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond (DANAK) eller et tilsvarende akkrediteringsorgan, som er medunderskrivere af European co-operation for Accreditation's multilaterale aftale om gensidig anerkendelse.

3) Der skal foretages foderkontrol mindst 4 gange årligt, hvor indholdet af fosfor pr. kg fodertørstof og det totale foderforbrug beregnes.

Stk. 4. Jordbrugsvirksomhedens afvigelser i ydelses- og produktionsniveau samt fodermængde og -sammensætning skal dokumenteres ved driftsbilag, som er baseret på de faktiske driftsforhold i egen virksomhed. Dokumentation kan omfatte ydelseskontrol, effektivitets- og foderkontrol eller foderopgørelser. Dokumentation skal være baseret på indkøbs- og salgsbilag med slagteri, mejeri eller lignende virksomheder. Dokumentation for egne værdier for fosforkoncentrationen til beregning af type 2 korrektion skal omfatte resultater af foderanalyser, resultater af foderkontrol eller foderopgørelser samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder og råvarer. Dokumentation skal opbevares på jordbrugsvirksomheden i mindst 5 år og forevises på forlangende i forbindelse med kontrol.

Stk. 5. Dokumentation, jf. stk. 4, skal mindst omfatte en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 1. august 2017 til 15. februar 2019. Ved korrektion for afvigende vægt og alder skal dokumentationen dog omfatte oplysninger fra indeværende planperiode.

Stk. 6. Den mængde fosfor i husdyrgødning, der afsættes af udegående husdyr på arealer, der i henhold til anden lovgivning ikke må tilføres mere gødning, end der efterlades af husdyrene, kan trækkes fra jordbrugsvirksomhedens produktion af husdyrgødning.

Stk. 7. Fra jordbrugsvirksomhedens produktion af husdyrgødning kan endvidere fratrækkes den mængde fosfor i husdyrgødning, der afsættes af udegående husdyr på arealer, der er omfattet af tilsagn om tilskud i medfør af bekendtgørelse nr. 175 af 22. marts 2002 eller tidligere bekendtgørelser om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, når der ifølge tilsagnet må tilføres et bestemt niveau kvælstof udover den mængde kvælstof i husdyrgødning, som afsættes af de udegående husdyr på arealerne.

Afgasset biomasse og forarbejdet husdyrgødning

§ 55. Indholdet af fosfor i afgasset biomasse skal beregnes på grundlag af oplysninger om den mængde fosfor i husdyrgødning, der er tilført biogasanlægget, samt oplysninger om den mængde fosfor i anden organisk gødning, der er tilført biogasanlægget, jf. § 58, stk. 4. Alternativt kan biogasanlæg, der leverer afgasset biomasse til jordbrugsvirksomheder eller til andre virksomheder med henblik på endelig brug i jordbrugsvirksomheder, få indholdet af fosfor i afgasset biomasse bestemt ved analyse af repræsentative prøver foretaget i passende intervaller, mindst 12 gange i den planperiode, gødningen skal anvendes, jf. stk. 2. Biogasanlægget skal opføre den leverede mængde afgasset biomasse, som analysen gælder for.

Stk. 2. Analyse af indhold af fosfor i gødning skal foretages af et laboratorium, der er akkrediteret til udførelse af kemiske analyser af gødning af Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond (DANAK) eller et tilsvarende akkrediteringsorgan, som er medunderskrivere af European co-operation for Accreditation's multilaterale aftale om gensidig anerkendelse.

§ 56. For det enkelte forarbejdningsanlæg gælder, at mængden af fosfor i den forarbejdede husdyrgødning skal svare til den indgående mængde af fosfor.

Stk. 2. Producenter af forarbejdet husdyrgødning fastsætter ved salg eller afgivelse til en jordbrugsvirksomhed det totale antal kg fosfor i gødningen.

Stk. 3. Producenter af forarbejdet husdyrgødning angiver ved salg eller afgivelse til andre virksomheder end de i stk. 2 nævnte og andre mængden af fosfor i henhold til deklaration, jf. lov om gødning og jordforbedringsmidler m.m.

Stk. 4. Ved afgivelse til forbrænding, herunder afgivelse ud af landet, af fiberfraktionen, der er fremkommet ved forarbejdning af husdyrgødning, skal den afsatte fosformængde, der fratrækkes i gødningsregnskabet, dokumenteres. Dette skal ske ved bilag fra vejning på brovægt og ved samtidig prøvetagning med henblik på analyse af fosforindholdet.

§ 57. Forarbejdet husdyrgødning opdeles på baggrund af fosforindhold og -sammensætning i forskellige gødningstyper. Forarbejdet husdyrgødning kan omfatte såvel organiske som uorganiske produkter.

Anden organisk gødning end husdyrgødning

§ 58. Indholdet af fosfor i anden organisk gødning end husdyrgødning skal bestemmes ved analyse af repræsentative prøver efter retningslinjerne i § 55, stk. 2. Analysen skal foretages mindst én gang inden for den planperiode, hvor gødningen skal anvendes. Den mængde gødning, som analysen gælder for, skal opgøres.

Stk. 2. Uanset stk. 1 skal indholdet af fosfor i spildevandsslam og komposteret husholdningsaffald m.m. bestemmes i overensstemmelse med bekendtgørelse om tilsyn med spildevandsslam m.m. til jordbrugsformål.

Stk. 3. Den totale mængde fosfor i anden organisk gødning end husdyrgødning beregnes som den mængde fosfor i anden organisk gødning, som er leveret til virksomheden i planperioden. Der skal dog korrigeres for primo- og ultimolagre svarende til reglerne vedrørende handelsgødning, jf. § 61, stk. 1 og 2.

Stk. 4. Jordbrugsvirksomheder, der modtager anden organisk gødning end husdyrgødning, skal have en dateret og underskrevet opgørelse fra leverandøren som dokumentation for typen, mængden og det totale indhold af fosfor i gødningen samt dato for levering.

Lagerstatus for fosfor i husdyrgødning, anden organisk gødning end husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning

§ 59. Jordbrugsvirksomhedens lagerstatus af fosfor i henholdsvis husdyrgødning, anden organisk gødning end husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning skal opgøres pr. 31. juli. Jordbrugsvirksomhedens ultimolagre opgøres som lagerstatus fradraget den mængde fosfor i husdyrgødning, anden organisk gødning end husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der udbringes umiddelbart efter planperiodens afslutning i perioden 1. august til 30. september til afgrøder, som høstes eller afgræsses inden den 31. december.

Stk. 2. Det samlede ultimolager af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning for jordbrugsvirksomheder med en husdyrbesætning, der producerer over 3.000 kg N ab lager, må maksimalt svare til 50 pct. af den samlede mængde fosfor i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der i planperioden er produceret og modtaget på jordbrugsvirksomheden. For jordbrugsvirksomheder uden husdyrbesætning eller jordbrugsvirksomheder med en husdyrbesætning, der producerer 3.000 kg N ab lager og derunder, må ultimolageret maksimalt svare til den samlede mængde fosfor i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der i planperioden er produceret og modtaget på jordbrugsvirksomheden. Bestemmelserne om størrelsen af maksimalt ultimolager af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning gælder ikke for jordbrugsvirksomheder, hvor dybstrøelse udgør mere end 75 pct. af gødningsproduktionen opgjort i kg fosfor.

Stk. 3. For jordbrugsvirksomheder med produktion af konsumæg eller rugeæg med gødningstypen fast gødning, herunder dybstrøelse, jf. staldtyper i bilag 2, tabel 2, i bekendtgørelse nr. 963 af 12. juli 2017 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2017/2018 eller staldtyper, der måtte fremgå af et senere bilag, der måtte afløse det nævnte bilag, hvor det ikke er muligt at fjerne gødning, før hønsene sættes ud, må ultimolageret af fast gødning, herunder dybstrøelse fra disse staldsystemer, maksimalt svare til den samlede produktion af fast gødning opgjort i kg fosfor i indeværende planperiode og i den forudgående planperiode.

Stk. 4. Blandinger af husdyrgødning og anden organisk gødning end husdyrgødning betragtes ved lageropgørelse som husdyrgødning.

Stk. 5. Landbrugsstyrelsen kan i særlige tilfælde og efter ansøgning tillade, at bestemmelserne i stk. 2 og 3 fraviges.

§ 60. Landbrugsstyrelsen kan i tilfælde af brand eller tyveri eller under andre særlige omstændigheder og efter ansøgning tillade, at jordbrugsvirksomhedens ultimolager, jf. § 59, fradrages fosfor i henholdsvis husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning end husdyrgødning, hvis der kan fremlægges dokumentation fra en offentlig myndighed vedrørende de særlige omstændigheder, der ligger til grund for ansøgningen.

Lagerstatus for fosfor i handelsgødning

§ 61. Jordbrugsvirksomhedens lagerstatus af fosfor i handelsgødning skal opgøres hvert år pr. 31. juli. Virksomhedens ultimolager af fosfor i handelsgødning opgøres som lagerstatus fradraget den mængde fosfor i handelsgødning, der udbringes umiddelbart efter planperiodens afslutning i perioden 1. august til 30. september, til afgrøder, som høstes eller afgræsses inden den 31. december i det kalenderår, planperioden slutter.

Stk. 2. I opgørelsen af ultimolageret skal samtlige af jordbrugsvirksomhedens lagre af handelsgødning medregnes, uanset om handelsgødningen er oplagret på virksomheden eller et andet sted.

Stk. 3. Ved salg eller afgivelse af handelsgødning skal der foreligge dokumentation i form af faktura eller lignende dateret driftsbilag på den solgte eller afgivne mængde fosfor.

§ 62. Landbrugsstyrelsen kan i tilfælde af brand eller tyveri eller under andre særlige omstændigheder og efter ansøgning tillade, at virksomhedens ultimolager, jf. § 61, fradrages fosfor i handelsgødning, hvis der kan fremlægges dokumentation fra en offentlig myndighed vedrørende de særlige omstændigheder, der ligger til grund for ansøgningen.

Overdragelse

§ 63. Jordbrugsvirksomheder, som før udløbet af en planperiode ophører med at eje eller have brugsretten til et areal, skal udarbejde en opgørelse over fosforforbrug. Fosforforbruget skal opgøres som kg fosfor i henholdsvis handelsgødning, husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning end husdyrgødning. Dette gælder tilsvarende, hvor brugsretten ophører som følge af kreditorforfølgning.

Stk. 2. Opgørelsen skal udarbejdes senest 1 måned efter ophørstidspunktet og omfatte perioden fra planperiodens start indtil ophør af brugsretten. Opgørelsen videregives til den nye bruger. Ændringer skal tillige registreres i gødningsplanlægningen, jf. § 11 i bekendtgørelse nr. 963 af 12. juli 2017 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2017/2018 eller senere bestemmelser, der måtte afløse de nævnte bestemmelser.

Stk. 3. Når en ophørende jordbrugsvirksomhed overdrager arealer i løbet af planperioden, betragtes den gødning, der er udbragt på arealet i den forløbne del af planperioden, som et lager. Gennemsnitsloftet for udbragt organisk gødning beregnes efter reglerne i § 45, stk. 5. Overdrageren skal som led i indgåelsen af overdragelsesaftalen oplyse modtageren om gennemsnitsloftet for den udbragte gødning.

Stk. 4. Fosforregnskaber skal udarbejdes på skemaer godkendt af Landbrugsstyrelsen.

§ 64. Jordbrugsvirksomheder, der før udløb af planperioden overdrager oplagret husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning end husdyrgødning, skal senest 1 måned efter overdragelsen opgøre virksomhedens ultimobeholdning på overdragelsestidspunktet.

Stk. 2. Ultimobeholdning af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning skal opgøres på grundlag af

- 1) jordbrugsvirksomhedens totale primolager af fosfor i husdyrgødning og i forarbejdet husdyrgødning,
- 2) produktionen af fosfor i husdyrgødning og i forarbejdet husdyrgødning fra planperiodens start til overdragelsestidspunktet,
- 3) mængden af forbrugt fosfor i husdyrgødning og i forarbejdet husdyrgødning fra planperiodens start til overdragelsestidspunktet, og
- 4) mængden af modtaget og afgivet fosfor i husdyrgødning og i forarbejdet husdyrgødning fra planperiodens start til overdragelsestidspunktet.

Stk. 3. I særlige tilfælde, herunder ved overdragelse af dødsbo m.m., kan Landbrugsstyrelsen godkende, at jordbrugsvirksomhedens ultimolager af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning opgøres på grundlag af repræsentative prøver analyseret på et laboratorium, der er autoriseret eller akkrediteret, jf. § 55, stk. 2.

Stk. 4. Ultimobeholdning af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning skal opgøres på grundlag af

- 1) mængden af modtaget og afgivet fosfor i anden organisk gødning end husdyrgødning og i forarbejdet husdyrgødning fra planperiodens start til overdragelsestidspunktet,
- 2) mængden af forbrugt fosfor i anden organisk gødning end husdyrgødning og i forarbejdet husdyrgødning fra planperiodens start til overdragelsestidspunktet, og
- 3) jordbrugsvirksomhedens produktion af anden organisk gødning end husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning fra planperiodens start til overdragelsestidspunktet.

Stk. 5. Overdrager en jordbrugsvirksomhed i løbet af planperioden lagre med organisk gødning, tilknyttes gødningen gennemsnitsloftet fra den forudgående planperiode på den jordbrugsvirksomhed, som overdrager lageret. Lageret indgår som modtaget organisk gødning i forbindelse med fastsættelsen af gennemsnitsloftet hos den jordbrugsvirksomhed, som modtager lageret.

Stk. 6. Den, der overdrager et lager, skal oplyse modtageren om gennemsnitsloftet for lageret i forbindelse med indgåelsen af overdragelsesaftalen.

§ 65. § 5 q, stk. 3, 2. pkt., i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., finder tilsvarende anvendelse ved overdragelser.

Nyregistrerede jordbrugsvirksomheder

§ 66. Jordbrugsvirksomheder, der ikke i den foregående planperiode har været omfattet af reglerne om fosforregnskab i denne bekendtgørelse, skal fastsætte primolager af fosfor i husdyrgødning, i anden organisk gødning samt i forarbejdet husdyrgødning ved beregning eller måling ved planperiodens start 1. august fradraget den mængde fosfor i husdyrgødning og i forarbejdet husdyrgødning, der udbringes i perioden 1. august til 30. september efter planperiodens afslutning, til afgrøder, som høstes eller afgræsses inden 31. december. Opgørelsen af primolageret skal være dateret og skal opbevares sammen med gødningsplanlægningen.

Stk. 2. Der skal på baggrund af driftsbilag vedrørende leveret handelsgødning i den foregående planperiode og oplysninger om udbragt fosfor i handelsgødning i samme periode foretages en statusopgørelse af virksomhedens primolager af fosfor i handelsgødning pr. 1. august, fradraget den mængde fosfor i handelsgødning, der udbringes i perioden fra 1. august til 30. september, til afgrøder, som høstes eller afgræsses inden 31. december. Opgørelsen af primolageret skal være dateret og skal opbevares sammen med gødningsregnskab for planperioden.

Gødningsleverandører

§ 67. Jordbrugsvirksomheder, der sælger eller afgiver handelsgødning med indhold af fosfor, skal senest den 1. september efter planperiodens afslutning indberette til Landbrugsstyrelsen, hvem der er afsat handelsgødning med indhold af fosfor til i planperioden. Indberetningen skal indeholde oplysninger om, hvilke jordbrugsvirksomheder angivet ved CVR-nr., der er afgivet handelsgødning med indhold af fosfor til, samt indholdet af fosfor i typen og mængden af den handelsgødning, der er afgivet. Ved afgivelse af handelsgødning med indhold af fosfor til andre virksomheder end jordbrugsvirksomheder skal indberetningen udelukkende indeholde oplysninger om, hvilke gødningstyper og fosformængder der samlet er afgivet til denne gruppe. I indberetningen skal medtages handelsgødning, der i henhold til faktura er afgivet eller aftalt afgivet i planperioden.

Stk. 2. Andre virksomheder, der afgiver handelsgødning, skal senest den 1. september efter planperiodens afslutning indberette til Landbrugsstyrelsen, hvem der er afgivet handelsgødning med indhold af fosfor til i planperioden. Indberetningen skal indeholde oplysninger om, hvilke jordbrugsvirksomheder angivet med CVR-nr., der er afgivet handelsgødning til, samt indholdet af fosfor i typen og mængden af den handelsgødning, der er afgivet. Ved salg eller afgivelse af handelsgødning med indhold af fosfor til andre virksomheder end jordbrugsvirksomheder skal indberetningen udelukkende indeholde oplysninger om, hvilke gødningstyper og fosformængder der samlet er afgivet til denne gruppe. I indberetningen skal medtages handelsgødning, der i henhold til faktura er afgivet eller aftalt afgivet i planperioden.

§ 68. Uanset om leverancen sker gennem tredjemand, skal følgende offentlige myndigheder og virksomheder senest den 1. september efter planperiodens afslutning indberette til Landbrugsstyrelsen, hvem de har afgivet organisk gødning til i planperioden:

- 1) Offentlige myndigheder, der afgiver anden organisk gødning end husdyrgødning.
- 2) Biogasanlæg, der ikke er registreret efter § 2 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, og som afgiver afgasset biomasse.
- 3) Forarbejdningsanlæg, der ikke er registreret efter § 2 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, og som afgiver forarbejdet husdyrgødning.
- 4) Forbrændingsanlæg og brændingsanlæg, der ikke er registreret efter § 2 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, og som afgiver forbrændt husdyrgødning.
- 5) Andre virksomheder, der ikke er registreret efter § 2 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, og som afgiver forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning.

Stk. 2. Indberetningen, jf. stk. 1, skal indeholde CVR-nr. på de jordbrugsvirksomheder, der er afgivet gødning til, samt oplysninger om fosfor i gødningen, gødningstype, og mængden af den afgivne gødning. Ved afgivelse af afgasset biomasse, husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning skal fosforloft endvidere oplyses.

Stk. 3. Ved afgivelse af forarbejdet husdyrgødning til andre virksomheder end jordbrugsvirksomheder skal indberetningen udelukkende indeholde oplysninger om, hvilke gødningstyper og fosformængder der samlet er afgivet til denne gruppe.

Stk. 4. Uanset om leverancen sker gennem tredjemand, skal følgende virksomheder senest den 1. september efter planperiodens afslutning indberette til Landbrugsstyrelsen, hvem de har modtaget gødning fra i planperioden:

- 1) Fælles biogasanlæg, samt forarbejdningsanlæg, der ikke er registreret efter § 2 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, og som modtager husdyrgødning eller anden organisk gødning.
- 2) Forbrændingsanlæg og brændingsanlæg, der ikke er registreret efter § 2 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, og som modtager husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning.

Stk. 5. Indberetningen, jf. stk. 4, skal indeholde CVR-nr. på de jordbrugsvirksomheder, der er modtaget gødning fra, samt oplysninger om fosfor i gødning, gødningstypen heraf, og mængden af den modtagne gødning. Ved modtagelse af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning skal fosforloft endvidere oplyses.

Stk. 6. Ved modtagelse af forarbejdet husdyrgødning fra andre virksomheder end jordbrugsvirksomheder skal indberetningen udelukkende indeholde oplysninger om, hvilke gødningstyper og fosformængder der samlet er modtaget fra denne gruppe.

§ 69. Indberetningen af oplysningerne efter §§ 67 og 68 skal ske ved digital overførsel af data til Landbrugsstyrelsen.

Kapitel 15

Anmelderegler

§ 70. Etablering af fast placerede husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg, anlæg til opbevaring af afgasset vegetabilsk biomasse og ensilageopbevaringsanlæg skal anmeldes til kommunalbestyrelsen. Udvidelse eller ændring af fast placerede husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg, anlæg til opbevaring af afgasset vegetabilsk biomasse og ensilageopbevaringsanlæg, der indebærer ændringer i forhold til de i stk. 2 nævnte oplysninger, skal også anmeldes til kommunalbestyrelsen. For fast placerede husdyranlæg med tilhørende dyrehold, der er etableret før 1. august 2017, skal der desuden ske anmeldelse til kommunalbestyrelsen, første gang dyreholdet udvides eller ændres den 1. august 2017 eller senere.

Stk. 2. Anmeldelsen skal indeholde dokumentation for, at de i §§ 9-28 nævnte krav til indretning, herunder styrke, tæthed og bestandighed, opfyldes, samt oplysning om, at anlægget placeres i overensstemmelse med reglerne i §§ 5 og 6 samt for så vidt angår husdyrbrug også §§ 6-8 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., herunder ved angivelse på kort eller fremlæggelse af dispensation fra kommunalbestyrelsen. Anmeldelsen skal herudover indeholde følgende oplysninger om anmeldte og eksisterende anlæg på ejendommen, som ikke er givet til kommunalbestyrelsen i forbindelse med tidligere anmeldelser m.v.:

- 1) Fast placerede husdyranlæg (herunder stalde, permanente læskure og lignende):
  - a) Dyrearter og -typer.
  - b) Produktionsarealets størrelse i m².
  - c) Staldsystem.
  - d) Målfaste tegninger, herunder relevante bygge- og konstruktionstegninger.
- 2) Gødningsopbevaringsanlæg (møddinger, gyllebeholdere m.v.) og anlæg til opbevaring af afgasset vegetabilsk biomasse:
  - a) Målfaste tegninger, herunder konstruktionstegninger m.v.
  - b) Eventuelle driftsforskrifter m.v.
- 3) Ensilageopbevaringsanlæg (ensilagepladser, f.eks. plansiloer/køresiloer, tårnsiloer m.v.):
  - a) Målfaste tegninger, herunder konstruktionstegninger.
  - b) Eventuelle driftsforskrifter m.v.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at anmeldelse skal ske på særlige skemaer.

Stk. 4. Etableringen, udvidelsen eller ændringen må først påbegyndes 2 uger efter kommunalbestyrelsens modtagelse af anmeldelsen. Har kommunalbestyrelsen forinden gjort indsigelse, må etableringen, udvidelsen eller ændringen først påbegyndes, når kommunalbestyrelsen har meddelt afgørelse herom.

Stk. 5. Kræver etableringen, udvidelsen eller ændringen godkendelse eller tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. eller anmeldelse efter afsnit IV i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v.

af husdyrbrug, skal en ansøgning eller anmeldelse i stedet med relevante oplysninger efter stk. 2 indgives efter reglerne i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

§ 71. Etablering, udvidelse eller ændring af et hundehold med 5 eller flere hunde over 18 uger, herunder hundekenneler og hundepensioner, der ikke er omfattet af krav om anmeldelse efter § 70, skal anmeldes til kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Anmeldelsen skal indeholde oplysning om hundeholdets størrelse, herunder om et eventuelt hundehold på ejendommen i forvejen. Anmeldelsen skal desuden indeholde oplysning om, at hundeholdet placeres i overensstemmelse med reglerne i § 5, herunder ved angivelse på kort eller fremlæggelse af dispensation fra kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at anmeldelse skal ske på særlige skemaer.

Stk. 4. Etableringen eller udvidelsen må først ske 2 uger efter kommunalbestyrelsens modtagelse af anmeldelsen. Har kommunalbestyrelsen forinden gjort indsigelse, må etableringen, udvidelsen eller ændringen først ske, når kommunalbestyrelsen har meddelt afgørelse herom.

Kapitel 16

Indretning og drift af pelsdyrfarme til kødædende pelsdyr m.v.

§ 72. Pelsdyrhaller skal være indrettet og konstrueret således,

- 1) at det undgås, at gødning og regnvand sammenblandes,
- 2) at der ikke står vand i en eller flere pelsdyrhaller eller mellem pelsdyrhallerne,
- 3) at området under burene holdes tørt, og
- 4) at spild fra vandingssystemet ikke giver anledning til afstrømning eller nedsivning af gødningsstoffer.

Stk. 2. I pelsdyrhaller til andre kødædende pelsdyr end ræve, og hvor pelsdyrhallen er uden fast gulv og afløb, skal der til brug for opsamling af gødning være installeret gødningsrender. Gødningsrenderne skal være mindst 28 cm bredde, dog ikke gødningsrender i pelsdyrhaller omfattet af § 87, stk. 3. Opsamlingsanlæg, der skal installeres i direkte tilknytning til gødningsrenderne, skal være udført af bestandige materialer, være uigennemtrængelige for fugt og have en fast overdækning. I pelsdyrhaller til ræve og andre kødædende pelsdyr end ræve skal der endvidere være et halmag under burene, dog ikke i forbindelse med udmugning af halm efter § 75. Halmaget skal sikres ved, at dyrene altid har adgang til halm.

Stk. 3. Fast husdyrgødning, der er opsamlet fra kødædende pelsdyr, skal opbevares efter reglerne i kapitel 6. Flydende husdyrgødning, der er opsamlet fra kødædende pelsdyr, skal opbevares efter reglerne i kapitel 8.

Stk. 4. Der må ikke på en pelsdyrfarm drænes eller etableres faskiner i tilknytning til pelsdyrhaller uden kommunalbestyrelsens tilladelse til afledning af spildevand efter reglerne i lov om miljøbeskyttelse.

Stk. 5. Hvis kommunalbestyrelsen konstaterer overtrædelse af stk. 1, kan kommunalbestyrelsen

- 1) påbyde, at der inden for en nærmere fastsat frist opsættes tagrender på pelsdyrhallerne, og
- 2) lade påbudte foranstaltninger efter nr. 1 udføre for den ansvarliges regning, når den fastsatte frist er udløbet.

§ 73. En pelsdyrfarm skal være indrettet med en vaskeplads til at rense foderrekvisitter efter § 77, stk. 3.

Stk. 2. Vaskepladsen skal være uigennemtrængelig for fugt og skal have afløb til en separat beholder for restvand efter § 25, stk. 2, eller til en beholder for flydende husdyrgødning efter reglerne i kapitel 8.

Stk. 3. Kravet om vaskeplads til at rense foderrekvisitter efter stk. 1 gælder ikke, hvis der udelukkende anvendes tørfoder.

§ 74. Der skal omkring en pelsdyrfarm etableres og konstant vedligeholdes et beplantningsbælte af træer, buske eller lignende vegetation ifølge en udarbejdet beplantningsplan, som kommunalbestyrelsen skal godkende, i følgende tilfælde:

- 1) Etablering, udvidelse eller ændring af en farm med åbne pelsdyrhaller.
- 2) Fysisk lovliggørelse af en farm med åbne haller, hvor der ikke omkring denne farm senest den 31. december 2016 er etableret og herefter er vedligeholdt et læhegn af mindst 3 rækker træer.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal ved fastsættelse af beplantningsplan tage hensyn til, hvis en pelsdyrfarm er lovligt etableret med en afstand til offentlig vej, privat fællesvej eller naboskel, der er mindre end 5 m.

Stk. 3. Kravet om beplantning efter stk. 1 gælder ikke inden for områder, der ved lokalplan udelukkende er udlagt til pelsdyrområder. Der skal dog etableres og konstant vedligeholdes en beplantning rundt om det udlagte pelsdyrområde under hensyn til kriterierne i stk. 1.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan dispensere helt eller delvist fra kravet om beplantning efter stk. 1, i det omfang der uden beplantning ikke er synlig indsigelse til en pelsdyrfarm.

§ 75. Der skal renses og rengøres på en pelsdyrfarm efter de nærmere regler i stk. 2-5.

Stk. 2. Der skal renses i burene samt området under og omkring burene mindst én gang om ugen. Rensning inde i bure med avlstæver og små unger kan undlades i perioden fra 25. april til 1. juli. I pelsdyrhaller til ræve kan rensning inde i bure med avlstæver og små unger dog undlades i perioden fra 25. april til 15. juli. Der må ikke i burene eller på hvalpenet, der er indlagt i burene, være gødning, der er mere end 4 uger gammelt. Pelsdyrhaller, bure og redekasser skal i øvrigt rengøres én gang årligt.

Stk. 3. Brugte hvalpenet skal renses for gødningsrester m.v., idet rensningen skal ske på fast gulv, vaskeplads, møddingsplads eller andet areal, der er befæstet eller på lignende vis er uigennemtrængeligt for fugt, og der skal fra det faste gulv m.v. være afløb til en beholder for flydende husdyrgødning efter § 25, stk. 1, eller der skal fra det faste gulv m.v. kunne opsamles flydende husdyrgødning efter reglerne i kapitel 8. Hvis hvalpenet ikke kan renses straks efter brug, skal brugte hvalpenet placeres på fast gulv m.v., som nævnt i 1. pkt., indtil de brugte hvalpenet kan renses. For at forebygge, at fluer kan udvikles i eller få adgang til brugte hvalpenet, skal brugte hvalpenet, der placeres på fast gulv m.v. for at blive renses senere,

straks overdækkes med tætsluttende og vandtæt materiale eller skal opbevares i vand i beholdere på det faste gulv m.v. Vandet, der har været benyttet til rensning eller opbevaring af hvalpenet, skal anses for og håndteres som flydende husdyrgødning efter reglerne i kapitel 8.

Stk. 4. Der skal renses i, under og omkring gødningsrenderne, herunder kanterne af gødningsrenderne, og gødningsrenderne skal tømmes mindst én gang om ugen i perioden fra 16. april til 31. oktober og mindst én gang hver anden uge i perioden fra 1. november til 15. april. Frekvenser for rensning og tømning af gødningsrender kan alene afviges, hvis tømning og rensning er umuliggjort af hård frost. Dog skal det i alle tilfælde sikres, at der ikke fra gødningsrenderne sker overløb af gylle og gødning.

Stk. 5. I pelsdyrhaller til ræve og i pelsdyrhaller, der er indrettet med fast gulv og afløb, men uden gødningsrender, skal al halmen under burene muges ud mindst én gang om ugen i perioden fra 16. april til 31. oktober og mindst én gang hver anden uge i perioden fra 1. november til 15. april. I pelsdyrhaller med gødningsrender skal al halmen under burene muges ud mindst hver 4. uge i perioden fra 16. april til 31. oktober og mindst hver anden måned i perioden fra 1. november til 15. april.

Stk. 6. Hvis kommunalbestyrelsen konstaterer, at den rensning eller rengøring m.v., der skal ske på en pelsdyrfarm efter stk. 1-5, mangler eller er mangelfuld, eller hvis kommunalbestyrelsen konstaterer, at manglende eller mangelfuld rensning eller rengøring m.v. på en pelsdyrfarm medfører, at nabobeboelse i væsentligt omfang generes af lugt fra pelsdyrfarmen, kan kommunalbestyrelsen,

- 1) påbyde, at der skal føres logbog med angivelse af dato og metoder til rensning og rengøring m.v. efter stk. 1-5,
- 2) påbyde, at der inden for nærmere fastsatte frister og på nærmere bestemte steder på pelsdyrfarmen skal renses og rengøres m.v. efter stk. 1-5, herunder at gødningsrender skal renses og tømmes, eller at al halmen under burene skal muges ud, med hyppigere frekvenser end fastsat i stk. 1-5, eller
- 3) lade påbudte foranstaltninger efter nr. 2 udføre for den ansvarliges regning, når den fastsatte frist er udløbet.

§ 76. Det skal på pelsdyrfarme effektivt forebygges, at fluer udvikles via æg-, larve- og puppestadier, og fluer skal effektivt bekæmpes i overensstemmelse med Retningslinjer for fluebekæmpelse på pelsdyrfarme, udarbejdet af Aarhus Universitet.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen konstaterer, at den forebyggelse eller bekæmpelse af fluer, der skal ske på en pelsdyrfarm efter stk. 1 mangler eller er mangelfuld, eller hvis kommunalbestyrelsen konstaterer, at manglende eller mangelfuld forebyggelse eller bekæmpelse af fluer på en pelsdyrfarm medfører, at nabobeboelse i væsentligt omfang generes af fluer fra pelsdyrfarmen, kan kommunalbestyrelsen påbyde følgende:

- 1) At der skal føres logbog med angivelse af dato samt metoder og midler til at forebygge og bekæmpe fluer efter stk. 1.
- 2) At der inden for nærmere fastsatte frister og nærmere bestemte steder på pelsdyrfarmen og for at bryde cyklus for udvikling af fluer skal
  - a) renses og rengøres m.v. efter § 75, stk. 1-5, herunder at gødningsrender skal renses og tømmes, eller at al halmen under burene skal muges ud, med hyppigere frekvenser end fastsat i § 75, stk. 1-5,
  - b) vandes med larvicider (larvebekæmpelsesmidler), eller
  - c) ske udskiftning af gruslaget under burene, hvis det konstateres, at fluer på larve- eller puppestadiet i stort antal befinder sig nede i gruslaget, og idet det udskiftede grus skal håndteres på samme måde som dybstrøelse efter reglerne i kapitel 6.
- 3) At lade påbudte foranstaltninger efter nr. 2, litra a, b eller c, udføre for den ansvarliges regning, når den fastsatte frist er udløbet.

§ 77. Foder skal opbevares i lukkede siloer, containere eller fodervogne.

Stk. 2. Proteinindholdet af omsættelig energi i foderet må ikke overstige gennemsnitligt 31 pct. i uge 30-47.

Stk. 3. Foderrekvisitter skal renses omhyggeligt efter brug.

§ 78. Det er forbudt at fremstille foder på en pelsdyrfarm, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. På baggrund af en forudgående ansøgning kan kommunalbestyrelsen meddele dispensation fra forbuddet efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte som vilkår for en dispensation, at foderet alene fremstilles til eget forbrug på farmen, og at selve fremstillingen samt oprydningen og rensningen efter fremstillingen skal ske hygiejnisk forsvarligt. Kommunalbestyrelsen skal ved meddelelse af en dispensation tillige gøre opmærksom på, at spild af råvarer m.v. ved fremstillingen skal opsamles og håndteres efter EU's regler for animalske biprodukter.

Stk. 3. Uanset om kommunalbestyrelsen har meddelt en dispensation efter stk. 2, er det forbudt at transportere eget fremstillet foder mellem to eller flere pelsdyrfarme, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. På baggrund af en forudgående ansøgning kan kommunalbestyrelsen meddele dispensation fra forbuddet efter stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte som vilkår for en dispensation, at foderet kun må transporteres mellem to eller flere pelsdyrfarme, der kan henføres til én og samme ejer eller driftsansvarlige.

§ 79. Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning tillade, at fast gødning fra pelsdyr, der er konstateret inficeret med plasmacytose, oplagres i marken, når den samlede dyrebestand på en farm, der er inficeret med plasmacytose, saneres, og opbevaring af gødningen på møddingplads herefter ikke er mulig efter reglerne i kapitel 6.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 meddeles som gældende fra det tidspunkt, hvor pelsdyr på farmen findes inficeret med plasmacytose, til det tidspunkt, hvor sanering, rengøring, desinfektion og fri-testning af farmen har fundet sted.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens tilladelse til oplagring i marken efter stk. 1 og 2 skal være ledsaget af vilkår af hensyn til formålet i § 13, stk. 3, 2. pkt. Kommunalbestyrelsen skal herunder som minimum fastsætte vilkår om, at

- 1) gødningen skal tilsættes halm, således at tørstofprocenten er mindst 30 ved udlægningen i markmøddingen,
- 2) markmøddingen skal indrettes med en bund af presset halm på mindst 10 cm tykkelse,

3) markmøddingen skal straks ved oplagring i marken og herefter konstant overdækkes med tætsluttende og vandtæt materiale, og

4) markmøddingen skal placeres således, at den overholder afstandskravene efter § 6, stk. 1.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning tillade, at resthalm, hvoraf husdyrgødning fra plasmacytose-inficerede pelsdyr er frasepareret og er ført til opbevaring som fast husdyrgødning efter kapitel 6 og opbevaring som flydende husdyrgødning efter kapitel 8, afbrændes på farmen eller farmens arealer, når den samlede dyrebestand på en farm med plasmacytose-inficerede pelsdyr saneres, og veterinære hensyn taler imod at transportere den plasmacytose-inficerede resthalm til forbrænding på forbrændingsanlæg. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte vilkår for tilladelsen til afbrænding af resthalm på farmen eller farmens arealer, herunder vilkår om afstandskrav.

Kapitel 17

Administrative bestemmelser

§ 80. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter denne bekendtgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 81. For tilsyn, håndhævelse m.v. gælder kapitel 5 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. og reglerne i kapitel 9 i lov om miljøbeskyttelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilrettelægge sit tilsyn efter kapitel 5 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. således, at det mindst hvert 6. år påses, at reglerne i denne bekendtgørelses kapitel 6 om opbevaring af fast husdyrgødning og bundfald overholdes på ejendomme, der ikke er omfattet af krav om regelmæssigt tilsyn efter bekendtgørelsen om miljøtilsyn.

Stk. 3. Landbrugsstyrelsen udfører tilsynet med, at reglerne i § 32, stk. 8, kapitel 12, kapitel 13 bortset fra § 50 og bestemmelsen i bilag 2, nr. 9, litra b, for så vidt angår opbevaringskapacitet for gødning, samt kapitel 14 overholdes.

§ 82. §§ 5-32 og 72-79 om krav til placering, indretning og drift af anlæg m.v. kan fraviges, i det omfang anlægget m.v. i stedet overholder nærmere angivne driftsforskrifter i landbrugets byggeblade, som er godkendt af Miljøstyrelsen senest den 31. juli 2018. Byggeblade, der er godkendt af Miljøstyrelsen, findes på styrelsens hjemmeside, www.mst.dk.

Stk. 2. Miljøstyrelsen kan dispensere fra reglerne i §§ 5-32 og 71-74 til forsøgs-, test-, -udviklings- og demonstrationsprojekter med henblik på udvikling af miljøteknologi og -teknikker til landbrugsdrift.

§ 83. Affald, som er optaget på bilag 1 til bekendtgørelse om affald til jordbrugsformål, kan uden forudgående tilladelse efter 19, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse anvendes til jordbrugsformål i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel 11-14 i denne bekendtgørelse og reglerne i bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål.

Stk. 2. Ved meddelelse af tilladelse efter § 19, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse til anvendelse af affald, der ikke er optaget på bilag 1 til bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål, til jordbrugsformål, skal kommunalbestyrelsen fastsætte vilkår om, at reglerne i kapitel 11-14 gælder.

Kapitel 18

Straffebestemmelser

§ 84. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

1) etablerer, udvider eller ændrer anlæg eller dyrehold i strid med § 5, stk. 1-3, § 6, stk. 1 og 2, eller § 8, stk. 1,

2) overtræder vilkår i dispensationer og tilladelser meddelt efter § 5, stk. 4-7, § 6, stk. 5, 2. pkt., § 7, stk. 3, 1. pkt., § 8, stk. 2, § 13, stk. 3, § 74, stk. 4, § 78, stk. 2 eller 4, § 79, stk. 1 eller 4, eller § 82, stk. 2,

3) undlader at efterkomme påbud eller forbud efter § 6, stk. 6, § 20, stk. 2 og 3, § 22, stk. 7, 1. pkt., § 34, stk. 1, § 36, stk. 1 og stk. 3, 2. pkt., § 72, stk. 5, nr. 1, § 75, stk. 6, nr. 1 eller 2, eller § 76, stk. 2, nr. 1 eller 2,

4) etablerer, udvider eller ændrer folde i strid med § 7, stk. 1,

5) placerer fodertrug, vandtrug og lignende i strid med § 7, stk. 2,

6) etablerer, udvider, ændrer eller driver husdyranlæg, løbegårde og lignende, der er indrettet i strid med § 9,

7) undlader at flytte ikke fast placerede husdyranlæg i henhold til § 10, stk. 1, 1. pkt.,

8) placerer ikke fast placerede husdyranlæg i strid med § 10, stk. 1, 2. pkt.,

9) undlader at føre årlige optegnelser over placering af ikke fast placerede anlæg i henhold til § 10, stk. 3,

10) har utilstrækkelig kapacitet af gødningsopbevaringsanlæg m.v. i henhold til § 11, stk. 1 og 4, eller undlader at

dokumentere og opbevare dokumentation for ændringer, som har indflydelse på kapaciteten, i henhold til § 12,

11) oplagrer, opbevarer eller undlader at overdække fast husdyrgødning og bundfald i henhold til § 13, stk. 1 eller 4, eller § 14,

12) placerer markmøddinger eller anvender markmøddinger, som er placeret i strid med afstandskravene i § 13, stk. 4,

13) indretter møddinger i strid med § 14,

14) opbevarer og placerer oplag af husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i strid med § 15, stk. 1, 2 eller 4,

15) undlader at føre og opbevare årlige optegnelser over oplag af husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i henhold til § 15, stk. 5,

- 16) undlader at overdække møddinger, markmøddinger, og oplag af husdyrgødningsbaseret kompost med tætsluttende og vandtæt materiale straks efter udlægning, jf. § 16, stk. 1,
- 17) indretter ensilageopbevaringsanlæg eller opbevarer ensilage i strid med § 17, stk. 1, 2 eller stk. 3, nr. 1, eller § 18,
- 18) undlader at fjerne ensilagerester, jf. § 17, stk. 3, nr. 2,
- 19) anvender ammoniak til ludning af halm i strid med § 19,
- 20) benytter beholdere til flydende husdyrgødning, ensilagesaft, afgasset vegetabilsk biomasse og restvand, hvis udførelse eller dimensionering er i strid med § 20, stk. 1,
- 21) benytter beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, som ikke er udstyret med et alarmsystem, terrænændring eller beholderbarriere i henhold til § 21, stk. 1-4,
- 22) undlader at afvikle beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning i strid med § 21, stk. 5,
- 23) benytter beholdere for flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse, som ikke er forsynet med fast eller tæt overdækning i henhold til § 22, stk. 1-3, og stk. 4, 1. pkt., eller undlader at udføre egenkontrol i henhold til § 22, stk. 5, 1. og 3. pkt.,
- 24) indretter eller benytter beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning eller udstyr i forbindelse med beholderen i strid med § 23,
- 25) indretter eller benytter afløb m.v. i strid med § 24, § 25, stk. 1, eller § 26, stk. 1 og 2,
- 26) driver anlæg i strid med § 27,
- 27) undlader at renholde eller vedligeholde de i kapitel 4-9 nævnte anlæg i overensstemmelse med § 28,
- 28) anvender husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand eller affald i strid med § 29, stk. 1, § 30, stk. 1-4 eller 6-9,
- 29) undlader at dokumentere og opbevare dokumentation i henhold til § 30, stk. 5, eller § 31, stk. 7 eller 8,
- 30) anvender husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand, affald eller handelsgødning i strid med § 31, stk. 1-3, stk. 9, 1. pkt., eller stk. 10-12, eller § 32, stk. 1-6 eller 8, eller § 36, stk. 4-7 eller 9,
- 31) anvender rodfrugtvaskevand i strid med § 31, stk. 5,
- 32) anvender grønsaft i strid med § 31, stk. 6,
- 33) undlader at etablere eller etablerer husdyrrefterafgrøder i strid med § 37, stk. 1 eller 3, eller bilag 3,
- 34) undlader at opføre husdyrrefterafgrødekravet eller opgør husdyrrefterafgrødekravet i strid med § 41,
- 35) udbringer husdyrgødning eller anden organisk gødning i strid med § 43, stk. 1 og 2, § 45, stk. 2, eller § 50, stk. 1, eller har et beregnet fosforarealkrav, der overstiger jordbrugsvirksomhedens harmoniareal, jf. § 44, stk. 1, 1. pkt.,
- 36) undlader at dokumentere i henhold til § 48, stk. 1 eller 5, § 49 eller § 61, stk. 3,
- 37) afgiver oplysninger eller indberetter i strid med § 48, stk. 2, 3, 5 eller 7,
- 38) undlader at indberette eller opbevare et fosforregnskab eller indberetter et mangelfuldt fosforregnskab, jf. § 51, § 52, stk. 1, 2, 4 eller 6, § 63, stk. 4, § 64, stk. 1, 2, 4 eller 5, eller § 66,
- 39) afgiver oplysninger om fosforindholdet i afgasset biomasse, forarbejdet gødning eller anden organisk gødning end husdyrgødning i strid med §§ 56-58,
- 40) opgør ultimolager af fosfor i strid med § 59, stk. 1 og 3, og § 61, stk. 1 og 2,
- 41) har et ultimolager af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der overstiger grænserne for lagerstørrelser i § 59, stk. 2,
- 42) undlader at have dokumentation fra salg eller afgivelse af handelsgødning i henhold til § 61, stk. 3,
- 43) undlader at udarbejde en opgørelse over fosforforbrug og videregive opgørelsen i henhold til § 63, stk. 1 eller 2,
- 44) undlader at oplyse modtageren om gennemsnitsloftet i henhold til § 63, stk. 3, eller § 64, stk. 6, ved overdragelse af husdyrgødning m.v.,
- 45) undlader at indberette eller indberetter i strid med §§ 67-69,
- 46) påbegynder bygge- og anlægsarbejder ved et af de i kapitel 3-9 eller 16 nævnte anlæg eller driver dette uden at have foretaget anmeldelse i henhold til § 70, jf. § 91, stk. 1, nr. 5, i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.,
- 47) etablerer, udvider eller ændrer et hundehold eller driver dette uden at have foretaget anmeldelse i henhold til § 71,
- 48) indretter eller driver pelsdyrfarme til kødædende pelsdyr m.v. i strid med § 72, stk. 1-4, § 73, stk. 1 eller 2, § 74, stk. 1 eller stk. 3, 2. pkt., § 75, stk. 1-5, eller § 76, stk. 1,
- 49) opbevarer eller anvender foder i strid med § 77, stk. 1 eller 2,
- 50) undlader at rense foderrekvisitter i henhold til § 77, stk. 3, eller
- 51) fremstiller eller transporterer foder i strid med § 78, stk. 1 eller 3.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

1) voldt skade eller fremkaldt fare for skade på natur, dyr, planter, landskaber eller mennesker, eller de øvrige interesser, som lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. tilsigter at beskytte, jf. § 1 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., herunder luft, vand, jord og undergrund, eller

2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 19

Ikrafttrædelses-, ophævelses- og overgangsbestemmelser

§ 85. Bekendtgørelsen træder i kraft den ~~130.~~ august 201~~98.~~

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. ~~107611~~ af ~~282. augustjuni~~ 2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. ophæves.

Stk. 3. Kapitel 12-14 og § 84, stk. 1, nr. 27-36, i bekendtgørelse nr. ~~1076865~~ af ~~283. augustjuni~~ 2018~~7~~ om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning ensilage m.v. finder fortsat anvendelse for forhold, der vedrører planperioden 2018~~7~~/2019~~8~~.

§ 86. For virksomheder, der ved bekendtgørelsens ikrafttræden har en godkendelse efter kapitel 5 i lov om miljøbeskyttelse, en tilladelse eller godkendelse efter §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug eller en godkendelse eller tilladelse efter §§ 16 a og 16 b i lov om husdyrbrug og om anvendelse af husdyrgødning m.v., træder bekendtgørelsens bestemmelser i stedet for godkendelsens eller tilladelsens vilkår, i det omfang bekendtgørelsens bestemmelser er mere vidtgående end vilkårene.

Stk. 2. Afgørelser, som er truffet i medfør af regler, nævnt i stk. 1, samt tidligere bekendtgørelser om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., eller tidligere bekendtgørelser om pelsdyrfarme m.v., bevarer deres gyldighed, indtil der efter denne bekendtgørelse, lov om miljøbeskyttelse, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug eller lov om husdyrbrug og om anvendelse af gødning m.v. træffes nye afgørelser eller bestemmes andet.

Stk. 3. § 18 gælder ikke for anlæg, der er etableret før den 1. august 2002, og som udelukkende anvendes til opbevaring af ikke-saftgivende ensilage.

Stk. 4. § 22, stk. 8, 1. pkt., gælder ikke, hvis det første tilsyn, hvor der blev konstateret mangelfuld overdækning efter § 22, stk. 3, blev foretaget før den 1. august 2012.

§ 87. Hvis der senest den 31. december 2016 er truffet afgørelse om lokalisering og afstandskrav for pelsdyranlæg efter de hidtidige regler i bekendtgørelse om pelsdyrfarme m.v., senest udstedt som bekendtgørelse nr. 1428 af 13. december 2006, kan anlæggene m.v. etableres, udvides eller ændres i overensstemmelse med afgørelsen og kan fortsat være placeret det samme sted, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Uanset stk. 1 kan eksisterende opsamlingsanlæg for husdyrgødning fra kødædende pelsdyr, der ligger nærmere end 50 m fra nabobeboelse eller 100 m fra områder, nævnt i § 5, stk. 1, nr. 1 og 2, kun fortsat være placeret det samme sted, hvis anlægget ikke indeholder gødning fra flere udmugninger. Eksisterende anlæg må dog altid indeholde gødning til og med 1 uges produktion eller maksimalt 30 m³.

Stk. 3. Uanset § 72, stk. 2, kan der i eksisterende pelsdyrhaller til andre kødædende pelsdyr end ræve, der senest den 31. december 2016 er lovligt indrettet med gødningsrender med en rendebredde på mindre end 28 cm, opretholdes denne indretning, indtil der foretages udskiftning af gødningsrenderne som følge af almindeligt slid eller indtil etablering, udvidelse eller ændring af pelsdyrhaller på anlægget.

§ 88. Anmeldelser og ansøgninger om dispensation, som er indgivet til kommunalbestyrelsen før den 1. august 2019~~8~~, behandles efter de regler, der er fastsat i bekendtgørelse nr. ~~1076865~~ af ~~283. augustjuni~~ 2018~~7~~ om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Miljø- og Fødevarerministeriet, den ~~XX28.-august~~ 2018

Jakob Ellemann-Jensen

/ Nis Christensen

Bilag 1

Etablering af beholderbarriere, jf. § 21, stk. 2

Etablering af beholderbarriere, jf. § 21, stk. 2, skal anmeldes til kommunalbestyrelsen i henhold til § 70, stk. 2, og skal ved anmeldelsen opfylde følgende betingelser:

- 1) Barrieren skal etableres som en jordvold eller en vold af samme materialer, som den beholder den opføres omkring. Farverne skal være i samme farve som beholderen eller i jordfarve.
- 2) Afstanden mellem beholderen og barrierens fod må maksimalt være 20 m. Barrierens højde må maksimalt være 1 m under beholderens højde over terræn.
- 3) Barrieren placeres ikke nærmere end 30 m til naboskel.
- 4) Senest den 31. december året efter etablering af barrieren, skal der være etableret afskærmende beplantning omkring barrieren eller på selve barrieren, hvis denne etableres ved jordvold. Den afskærmende beplantning skal bestå af naturligt hjemmehørende løvtræarter eller buske.

Bilag 2

Betingelser for udbringning af husdyrgødning og anden organisk gødning på bedrifter, som producerer husdyrgødning med mindst 300 kg kvælstof pr. planperiode, hvoraf mindst 2/3 er fra kvæg

På bedrifter, som producerer husdyrgødning med mindst 300 kg kvælstof pr. planperiode, hvoraf mindst 2/3 er fra kvæg, må der samlet højest udbringes husdyrgødning og anden organisk gødning i mængder svarende til 230 kg kvælstof pr. ha harmoniareal pr. planperiode, jf. bekendtgørelsens § 43, stk. 2, på følgende betingelser:

1) På bedrifter skal 80 pct. eller mere af arealet til rådighed for tilførsel af husdyrgødning dyrkes med en afgrøde med højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson. I planperioden 2018/2019 kan kravet i 1. pkt. desuden opfyldes med græs, græsefterafgrøder og græsudlæg isæt rug med skiveskærssåmaskine. Opgørelsen af arealet til rådighed følger bekendtgørelsens § 47, stk. 2.

2) I dette bilag forstås ved:

a) Roer: Foderroer.

b) Græs: Permanente græsarealer eller græs i omdrift.

c) Græs- eller cikorieudlæg: Græs eller cikorie udlagt før eller efter høst, dog senest den 1. august, i silomajs eller i byg/ært eller korn til modenhedvårbyg, byg/ærter, helsæd, eller grønkorn, eller silomajs.

d) Pløjelag: De øverste 30 cm af agerjorden, hvor jordbundsanalysen foretages for at sikre korrekt gødskning.

e) Afgrøde med højt kvælstofoptag og lang vækstsæson: Græs, græsefterafgrøder, roer, ~~og~~ græs- eller cikorieudlæg og rodcikorie.

f) Græsefterafgrøder: Rent græs sået før eller efter høst, dog senest den 1. august.

3) Husdyrgødning må ikke udbringes i perioden den 31. august til den 1. marts på et græsareal, som pløjes i samme planperiode. Der skal foreligge en dateret erklæring underskrevet af den for driften ansvarlige til dokumentation heraf.

4) Græsarealer i omdrift må kun pløjes om i perioden 1. marts til 1. juni, hvorefter arealet skal tilsås umiddelbart og ikke senere end tre uger efter pløjning, og dyrkes med en afgrøde med højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson.

5) Græs eller cikorieudlæg, ~~og~~ græsefterafgrøder og rodcikorie må tidligst nedpløjes eller nedvisnes den 1. marts.

6) Bælgsæd og andre kvælstoffikserende afgrøder som f.eks. rød- og hvidkløver må ikke dyrkes på de arealer, som bedriften har til rådighed. Dette gælder dog ikke byg/ært blandinger, kløver og lucerne i græsmarker med under 50 pct. kløver ~~og eller lucerne samt i marker med græs- eller cikorieudlæg og byg/ærter, der er udlagt med græs med under 50 pct. kløver eller lucerne.~~

7) Der skal foretages N- og P-analyser af pløjelaget mindst hvert 4. år pr. 5 ha på hele arealet i omdrift, som kvægbruget har til rådighed i den planperiode, hvor prøverne udtages. Der skal foreligge dateret dokumentation herfor f.eks. i form af N-min-beregning og jordanalysekort. En bedrift, som har anvendt muligheden for at udbringe husdyrgødning og anden organisk gødning i mængder svarende til op til 230 kg kvælstof pr. ha harmoniareal i mere end 4 sammenhængende planperioder, skal for hver planperiode efter den 4. planperiode kunne fremvise jordprøver, der er udtaget i en af de 4 forudgående planperioder.

8) Bedriften skal for hver planperiode, hvor undtagelsen ønskes anvendt, senest den dato, der er anført som ansøgningsfrist i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om markblok og elektronisk Fællesskema, ansøge om anvendelse af undtagelsen, samt foretage en gødningsplanlægning, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, i Miljø- og Fødevarerministeriets Tast selv-service, som kan tilgås via Landbrugsstyrelsens hjemmeside.

9) Bedriftens gødningsplan for dyrkede og udyrkede arealer skal udover de forhold, der følger af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser, indeholde følgende:

a) en skitse, der viser de enkelte markers beliggenhed,

- b) oplysning om antallet af husdyr, en beskrivelse af opstaldnings- og opbevaringssystemer, herunder opbevaringskapaciteten for gødning,
- c) en beregning af det fosfor, der produceres på bedriften,
- d) en beskrivelse af eventuel gødningsbehandling og forventede egenskaber for den behandlede gødning,
- e) oplysning om mængde og type af husdyrgødning, som leveres udenfor eller modtages på bedriften,
- f) oplysning om afgrødens forventede fosforbehov for hver mark,
- g) en beregning af fosfor, der tilføres med husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse og handelsgødning for hver mark og
- h) angivelse af tidspunkt for tilførsel af husdyrgødning og handelsgødning.

10) Kvægbrugets gødningsplan skal revideres senest 7 dage efter enhver ændring.

Bilag 3

Jordbrugsvirksomheders husdyrefterafgrødekrav

Jordbrugsvirksomheder, der opfylder betingelserne i § 37, stk. 1, er omfattet af et husdyrefterafgrødekrav i overensstemmelse med tabel 1. Tabellen fastsætter husdyrefterafgrødekravet for planperioden 2018/2019 for de enkelte oplande. En række af felterne i skemaet er markeret med grå farve. Dette angiver, at der ikke er fastsat et husdyrefterafgrødekrav for planperioden 2018/2019.

Der fastsættes husdyrefterafgrødekrav i oplande til nitratfølsomme habitatnaturtyper i Natura 2000-områder, hvor der er sket en stigning i mængden af udbragt organisk gødning, samt i kystvandoplande med indsatsbehov i henhold til vandområdeplanerne. Den geografiske afgrænsning af oplande til nitratfølsomme habitatnaturtyper i Natura 2000-områder er fastsat i bekendtgørelse om afgrænsning af oplande til nitratfølsomme habitatnaturtyper i Natura 2000-områder, og den geografiske afgrænsning af kystvandoplande er fastsat i bekendtgørelse om afgrænsning af kystvandoplande.

Hvis jordbrugsvirksomheden i planperioden 2018/2019 har arealer i flere oplande, beregnes jordbrugsvirksomhedens husdyrefterafgrødekrav som et vægtet gennemsnit ud fra andelen af jordbrugsvirksomhedens samlede areal i planperioden 2018/2019, der ligger i de enkelte oplande, og de tilhørende husdyrefterafgrødekrav opgjort i procent i oplandene, vist i tabel 1. Jordbrugsvirksomhedens areal i de enkelte oplande opgøres på baggrund af den markplanlægning, jordbrugsvirksomheden skal foretage i planperioden, jf. § 15 i bekendtgørelse nr. 1056 af 1. juli 2016 om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag eller senere bestemmelser, der måtte afløse de nævnte bestemmelser.

Tabel 1: Husdyrefterafgrødekrav for planperioden 2018/2019

Oplands-nr.	Oplandsnavn	Kystvandopland, nr.	Kystvandopland, navn	Husdyrefterafgrødekrav (procent af efterafgrødegrundareal)	
				Jordbrugsvirksomheder, der udbringer 30 kg N eller derover og under 80 kg N i organisk gødning pr. ha harmoniareal pr. planperiode	Jordbrugsvirksomheder, der udbringer 80 kg N i organisk gødning eller derover pr. ha harmoniareal pr. planperiode
1	Roskilde Fjord, ydre	2200001	Roskilde Fjord, ydre (1)	0,0 %	0,1 %
2	Roskilde Fjord, indre	2200002	Roskilde Fjord, indre (2)	0,1 %	0,2 %
3	Isefjord	2200007	Isefjord (24, 165)	0,1 %	0,1 %
4	Øresund	2300003	Åbne vandomr. Gr. VI – Øresund og Køge Bugt og	6,1 %	12,1 %

			Østersøen (6, 9)		
5	Øresund, N-følsom natur	2300003	Åbne vandomr. Gr. VI – Øresund og Køge Bugt og Østersøen (6, 9)	6,1 %	12,1 %
6	Farum Sø	2300003	Åbne vandomr. Gr. VI – Øresund og Køge Bugt og Østersøen (6, 9)	12,3 %	24,5 %
7	Fure Sø	2300003	Åbne vandomr. Gr. VI – Øresund og Køge Bugt og Østersøen (6, 9)	6,1 %	12,1 %
8	Gentofte Sø	2300003	Åbne vandomr. Gr. VI – Øresund og Køge Bugt og Østersøen (6, 9)	6,1 %	12,1 %
9	Korsør Nor	2500004	Korsør Nor (16)	0,0 %	0,0 %
10	Basnæs Nor	2500005	Basnæs Nor (17)	0,1 %	0,3 %
11	Holsteinborg Nor	2500006	Holsteinborg Nor (18)	0,3 %	0,7 %
12	Skælskør Fjord og Nor	2500008	Skælskør Fjord og Nor (25)	0,1 %	0,1 %
13	Musholm Bugt, indre	2500009	Musholm Bugt, indre (26)	0,1 %	0,1 %
14	Musholm Bugt, indre, N-følsom natur	2500009	Musholm Bugt, indre (26)	0,1 %	0,1 %
15	Kattegat, Jylland, Læsø	11000069	Åbne vandomr. Gr. II – Kattegat (154, 222, 225)	0,0 %	0,0 %
16	Kattegat, Jylland, Læsø, N-følsom natur	11000069	Åbne vandomr. Gr. II – Kattegat (154, 222, 225)	0,0 %	0,0 %
17	Jerup Hede m.fl.	11000069	Åbne vandomr. Gr. II – Kattegat (154, 222, 225)	4,4 %	8,8 %
18	Skagerak og Vesterhavet, Nordenfjords	11000084	Åbne vandomr. Gr. I – Skagerak og Vesterhavet (221)	0,3 %	0,5 %
19	Lild Strandkær	11000084	Åbne vandomr. Gr. I – Skagerak og Vesterhavet (221)	0,3 %	0,5 %
20	Nors Sø	11000084	Åbne vandomr. Gr. I – Skagerak og Vesterhavet (221)	1,6 %	3,2 %
21	Ålvand	11000084	Åbne vandomr. Gr. I – Skagerak og Vesterhavet (221)	0,3 %	0,5 %
22	Nissum Bredning m.fl.	12000070	Nissum Bredning, Thisted Bredning, Kås Bredning, Løgstør Bredning, Nibe Bredning og Langerak (156)	0,9 %	1,7 %

23	Bjørnholms Bugt m.fl.	12000071	Bjørnholms Bugt, Riisgård Bredning, Skive Fjord og Lovns Bredning (157)	1,3 %	2,6 %
24	Hjarbæk Fjord	12000072	Hjarbæk Fjord (158)	1,0 %	2,0 %
25	Mariager Fjord	13000073	Mariager Fjord (159, 160)	0,5 %	1,0 %
26	Nisum Fjord	14000060	Nisum Fjord (129, 130, 131)	0,7 %	1,4 %
27	Skagerak og Vesterhavet, Nord	14000062	Åbne vandomr. Gr. I – Skagerak og Vesterhavet (133)	0,3 %	0,5 %
28	Randers Fjord	15000063	Randers Fjord (135, 136, 137)	0,3 %	0,6 %
29	Kattegat, Djursland, Anholt	16000064	Åbne vandomr. Gr. II – Kattegat (138, 139, 140)	0,0 %	0,0 %
30	Kattegat, Djursland, Anholt, N-følsom natur	16000064	Åbne vandomr. Gr. II – Kattegat (138, 139, 140)	0,0 %	0,0 %
31	Ebeltoft Vig	16000065	Ebeltoft Vig (141)	0,0 %	0,0 %
32	Ebeltoft Vig, N-følsom natur	16000065	Ebeltoft Vig (141)	0,0 %	0,0 %
33	Stavns Fjord	17000066	Stavns Fjord (142)	0,1 %	0,3 %
34	Århus Bugt nord	17000067	Århus Bugt, Kalø Vig, Begtrup Vig og Knebel Vig (144, 145, 147)	0,0 %	0,0 %
35	Århus Bugt nord, N-følsom natur	17000067	Århus Bugt, Kalø Vig, Begtrup Vig og Knebel Vig (144, 145, 147)	0,0 %	0,0 %
36	Århus Bugt, Samsø	17000083	Åbne vandomr. Gr. III – Århus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav (219)	0,0 %	0,0 %
37	Århus Bugt, Samsø, N-følsom natur	17000083	Åbne vandomr. Gr. III – Århus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav (219)	0,0 %	0,0 %
38	Ringkøbing Fjord	18000061	Ringkøbing Fjord(132)	2,6 %	5,2 %
39	Skagerak og Vesterhavet, Midt	18000062	Åbne vandomr. Gr. I – Skagerak og Vesterhavet (133)	0,0 %	0,0 %
40	Horsens Fjord	19000059	Horsens Fjord (127, 128)	1,5 %	3,0 %
41	Norsminde Fjord	19000068	Norsminde Fjord (146)	0,7 %	1,4 %
42	Århus Bugt vest	19000083	Åbne vandomr. Gr. III – Århus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav(219)	0,0 %	0,0 %
43	Århus Bugt vest, N-	19000083	Åbne vandomr. Gr.	0,0 %	0,0 %

	følsom natur		III – Århus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav (219)		
44	Sejerøbugt, Jammerland Bugt	21000010	Åbne vandomr. Gr. V – Sejerøbugt, Jammerland Bugt (28, 204)	0,0 %	0,0 %
45	Sejerøbugt, Jammerland Bugt, N-følsom natur	21000010	Åbne vandomr. Gr. V – Sejerøbugt, Jammerland Bugt (28, 204)	0,0 %	0,0 %
46	Kalundborg Fjord	21000011	Kalundborg Fjord (29)	0,0 %	0,0 %
47	Storebælt, Sjællands Odde	21000074	Åbne vandomr. Gr. II – Storebælt og Smålandsfarvandet (200)	0,0 %	0,0 %
48	Kattegat, Sjælland	23000074	Åbne vandomr. Gr. II – Kattegat(200, 205)	0,0 %	0,0 %
49	Kattegat, Sjælland, N-følsom natur	23000074	Åbne vandomr. Gr. II – Kattegat (200, 205)	0,0 %	0,0 %
50	Sø nedstrøms Hammermøllen	23000074	Åbne vandomr. Gr. II – Kattegat (200, 205)	0,0 %	0,0 %
51	Køge Bugt	24000075	Åbne vandomr. Gr. VI – Øresund og Køge Bugt og Østersøen (201)	0,2 %	0,3 %
52	Køge Bugt, N-følsom natur	24000075	Åbne vandomr. Gr. VI – Øresund og Køge Bugt og Østersøen (201)	0,2 %	0,3 %
53	Smålandsfarvandet, syd	25000012	Smålandsfarvandet, syd (34)	0,1 %	0,2 %
54	Smålandsfarvandet, syd, N-følsom natur	25000012	Smålandsfarvandet, syd (34)	1,3 %	2,6 %
55	Karrebæk Fjord	25000013	Karrebæk Fjord (35)	0,5 %	0,9 %
56	Dybsø Fjord	25000014	Dybsø Fjord (36)	0,1 %	0,3 %
57	Avnø Fjord	25000015	Avnø Fjord (37)	0,4 %	0,8 %
58	Guldborgsund	25000016	Guldborgsund (38)	0,0 %	0,0 %
59	Storebælt og Smålandsfarvandet	25000017	Åbne vandomr. Gr. V – Storebælt og Smålandsfarvandet (41, 45)	0,2 %	0,4 %
60	Storebælt og Smålandsfarvandet, N-følsom natur	25000017	Åbne vandomr. Gr. V – Storebælt og Smålandsfarvandet (41, 45)	0,2 %	0,4 %
61	Smålandsfarvandet, åbne del	25000076	Smålandsfarvandet, åbne del (206)	1,5 %	3,0 %
62	Smålandsfarvandet, åbne del, N-følsom natur	25000076	Smålandsfarvandet, åbne del (206)	1,5 %	3,0 %
63	Nakskov Fjord	25000077	Nakskov Fjord (207)	2,1 %	4,2 %

64	Østersøen	26000018	Åbne vandomr. Gr. VII – Østersøen (44, 208)	0,0 %	0,0 %
65	Østersøen, N-følsom natur	26000018	Åbne vandomr. Gr. VII – Østersøen (44, 208)	0,0 %	0,0 %
66	Fakse Bugt	26000019	Åbne vandomr. Gr. VI – Øresund og Køge Bugt og Østersøen (46)	0,1 %	0,3 %
67	Fakse Bugt, N-følsom natur	26000019	Åbne vandomr. Gr. VI – Øresund og Køge Bugt og Østersøen (46)	0,1 %	0,3 %
68	Præstø Fjord	26000020	Præstø Fjord (47)	0,6 %	1,2 %
69	Stege Bugt	26000021	Stege Bugt (48)	0,0 %	0,0 %
70	Stege Nor	26000022	Stege Nor (49)	1,1 %	2,1 %
71	Rødsand	26000078	Rødsand (209)	0,1 %	0,3 %
72	Bornholm, Østersøen	31000023	Åbne vandomr. Gr. VIII – Østersøen, Bornholm (56, 57)	0,0 %	0,0 %
73	Christiansø, Østersøen	31000023	Åbne vandomr. Gr. VIII – Østersøen, Bornholm (56, 57)	0,0 %	0,0 %
74	Borgesø	31000023	Åbne vandomr. Gr. VIII – Østersøen, Bornholm (56, 57)	11,1 %	22,3 %
75	Åremyr	31000023	Åbne vandomr. Gr. VIII – Østersøen, Bornholm (56, 57)	0,0 %	0,0 %
76	Bastemose	31000023	Åbne vandomr. Gr. VIII – Østersøen, Bornholm (56, 57)	0,0 %	0,0 %
77	Sø ved Ølene	31000023	Åbne vandomr. Gr. VIII – Østersøen, Bornholm (56, 57)	17 %	34 %
78	Lister Dyb, Vidå-Kruså delen	41000052	Lister Dyb (111), Vidå-Kruså delen	0,4 %	0,8 %
79	Lister Dyb, Vidå-Kruså delen, N-følsom natur	41000052	Lister Dyb (111), Vidå-Kruså delen	1,5 %	2,9 %
80	Juvre Dyb, Lister Dyb m.fl.	110000052	Juvre Dyb, Lister Dyb, Knudedyb og Grådyb (107, 111, 120, 121)	2,1 %	4,2 %
81	Skagerak og Vesterhavet, Syd	110000056	Åbne vandomr. Gr. I – Skagerak og Vesterhavet (119)	0,4 %	0,9 %
82	Skagerak og Vesterhavet, Syd, N-følsom natur	110000056	Åbne vandomr. Gr. I – Skagerak og Vesterhavet (119)	0,4 %	0,9 %
83	Grovsø	110000056	Åbne vandomr. Gr. I – Skagerak og Vesterhavet (119)	0,4 %	0,9 %
84	Grærup Langsø	110000056	Åbne vandomr. Gr. I – Skagerak og Vesterhavet (119)	0,4 %	0,9 %
85	Kallesmærsk Hede m.fl.	110000056	Åbne vandomr. Gr. I – Skagerak og	2,6 %	5,2 %

			Vesterhavet (119)		
86	Genner Bugt	111000048	Genner Bugt (101)	0,6 %	1,2 %
87	Åbenrå Fjord	111000049	Åbenrå Fjord (102)	1,3 %	2,6 %
88	Als Fjord, Als Sund m.fl.	111000050	Als Fjord, Als Sund, Augustenborg Fjord (103, 104, 105)	0,8 %	1,6 %
89	Haderslev Fjord	111000051	Haderslev Fjord (106)	0,8 %	1,7 %
90	Avnø Vig	111000053	Avnø Vig (108)	0,8 %	1,7 %
91	Hejlsminde Nor	111000054	Hejlsminde Nor (109)	0,6 %	1,3 %
92	Flensborg Fjord og Nybøl Nor	111000055	Flensborg Fjord og Nybøl Nor (110, 113, 114)	0,4 %	0,8 %
93	Flensborg Fjord og Nybøl Nor, N-følsom natur	111000055	Flensborg Fjord og Nybøl Nor (110, 113, 114)	2,3 %	4,6 %
94	Vejle Fjord	111000057	Vejle Fjord (122, 123)	0,5 %	0,9 %
95	Kolding Fjord	111000058	Kolding Fjord (124, 125)	0,8 %	1,6 %
96	Lillebælt, Jylland	111000082	Åbne vandomr. Gr. IV – Lillebælt (216, 217, 224)	0,7 %	1,4 %
97	Lillebælt, Jylland, N-følsom natur	111000082	Åbne vandomr. Gr. IV – Lillebælt (216, 217, 224)	0,7 %	1,4 %
98	Bredningen	112000035	Bredningen (74)	0,5 %	1,1 %
99	Emtekær Nor	112000036	Emtekær Nor (75)	3,7 %	7,4 %
100	Orestrand	112000037	Orestrand (76)	0,0 %	0,0 %
101	Gamborg Fjord og Nor	112000038	Gamborg Fjord og Nor (78, 80)	1,2 %	2,3 %
102	Båggø Nor	112000039	Båggø Nor (81)	0,3 %	0,6 %
103	Aborg Minde Nor	112000040	Aborg Minde Nor (82)	0,7 %	1,4 %
104	Helnæs Bugt	112000043	Helnæs Bugt (87)	0,4 %	0,9 %
105	Helnæs Bugt, N-følsom natur	112000043	Helnæs Bugt (87)	1,1 %	2,2 %
106	Torø Vig og Torø Nor	112000080	Torø Vig og Torø Nor (213)	0,5 %	1,0 %
107	Lillebælt, Fyn	112000082	Åbne vandomr. Gr. IV – Lillebælt (216, 217, 224)	0,5 %	1,0 %
108	Lillebælt, Fyn, N-følsom natur	112000082	Åbne vandomr. Gr. IV – Lillebælt (216, 217, 224)	1,3 %	2,6 %
109	Nærå Strand	113000024	Nærå Strand (59)	0,9 %	1,8 %
110	Dalby bugt	113000025	Dalby bugt (61)	0,1 %	0,2 %
111	Lillestrand	113000026	Lillestrand (62)	0,9 %	1,8 %
112	Odense Fjord	113000046	Odense Fjord (92, 93)	0,8 %	1,6 %
113	Odense Fjord, N-følsom natur	113000046	Odense Fjord (92, 93)	0,8 %	1,6 %
114	Århus Bugt syd	113000083	Åbne vandomr. Gr. III – Århus Bugt svd. Samsø og	0,0 %	0,0 %

			Nordlige Bælthav (219)		
115	Århus Bugt syd, N-følsom natur	113000083	Åbne vandomr. Gr. III – Århus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav (219)	4,2 %	8,5 %
116	Nyborg Fjord, Holckenhavn Fjord	114000041	Nyborg Fjord, Holckenhavn Fj (86, 83)	0,7 %	1,4 %
117	Nyborg Fjord, Holckenhavn Fjord, N-følsom natur	114000041	Nyborg Fjord, Holckenhavn Fj (86, 83)	0,7 %	1,4 %
118	Kerteminde Fjord, Kertinge Nor	114000042	Kerteminde Fjord, Kertinge Nor (84, 85)	0,4 %	0,8 %
119	Storebælt SV og NV	114000047	Åbne vandomr. Gr. V – Storebælt SV og NV (95, 96)	0,1 %	0,1 %
120	Storebælt SV og NV, N-følsom natur	114000047	Åbne vandomr. Gr. V – Storebælt SV og NV (95, 96)	0,1 %	0,1 %
121	Nakkebølle Fjord	115000027	Nakkebølle Fjord (63)	0,7 %	1,4 %
122	Skårupøre Sund	115000028	Skårupøre Sund (64)	0,7 %	1,4 %
123	Thurø Bund	115000029	Thurø Bund (65)	1,0 %	2,0 %
124	Lindelse Nor	115000030	Lindelse Nor (68)	2,3 %	4,5 %
125	Vejlen	115000031	Vejlen (69)	0,5 %	1,0 %
126	Salme Nor	115000032	Salme Nor (70)	0,6 %	1,2 %
127	Tryggelev Nor	115000033	Tryggelev Nor (71)	0,3 %	0,7 %
128	Kløven	115000034	Kløven (72)	0,8 %	1,5 %
129	Lunkebugten	115000044	Lunkebugten (89)	0,4 %	0,8 %
130	Lunkebugten, N-følsom natur	115000044	Lunkebugten (89)	0,4 %	0,8 %
131	Langelandssund	115000045	Langelandssund (90)	0,4 %	0,7 %
132	Langelandssund, N-følsom natur	115000045	Langelandssund (90)	0,4 %	0,7 %
133	Faaborg Fjord	115000079	Faaborg Fjord (212)	0,6 %	1,3 %
134	Det sydfynske Øhav, åbne del	115000081	Det sydfynske Øhav, åbne del (214)	0,4 %	0,9 %
135	Det sydfynske Øhav, åbne del, N-følsom natur	115000081	Det sydfynske Øhav, åbne del (214)	0,4 %	0,9 %

Officielle noter

¹³ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, EF-Tidende 1991, nr. L 375, side 1, som senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1137/2008 af 22. oktober 2008 om tilpasning til Rådets afgørelse 1999/468/EF af visse retsakter, der er omfattet af proceduren i traktatens artikel 251, for så vidt angår forskriftsproceduren med kontrol - Tilpasning til forskriftsproceduren med kontrol - Del 1, EU-Tidende 2008, nr. L 311, side 1, dele af Kommissionens gennemførelsesafgørelse, (EU) 2017/847, af 16. maj 2017 om indrømmelse af en undtagelse på anmodning af Danmark i henhold til Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget (meddelt under nummer C (2017) 2891), EU-Tidende, nr. L 125, side 35, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EU-Tidende 2012, nr. L 26, side 1, som ændret ved direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EU-Tidende 2014, nr. L 124, s. 1, dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om

beskyttelse af vilde fugle, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193. Bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., som denne bekendtgørelse afløser, har som udkast været noticeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1535/EU om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (kodifikation).